

Osnovna šola Rodica
Domžale, Kettejeva ulica 13

METKA PICHLER (1948–1989)

Življenje in delo glasbene pedagoginje

Gibanje znanost mladini
Raziskovalna naloga iz zgodovine

Avtor: **Samo Mazovec**, 6. razred

Mentorica: **Vilma Vrtačnik Merčun**, prof.

Domžale, april 2014

VSEBINA

	<i>Stran</i>
Povzetek, ključne besede, zahvala	3
1 Uvod: cilji raziskave, metode dela, hipoteze	4
2 Metka Pichler v zborniku ob 40-letnici OŠ Rodica.....	5
3 Dokumenti Metke Pichler v šolskem arhivu	6
4 Pisava Metke Pichler	10
5 Omembe Metke Pichler v šolskih in občinskih časopisih	11
5.1 Splošno o Metki Pichler in njeni zborih	11
5.2 Nastopi pevskih zborov	20
5.3 Revije pevskih zborov	22
5.4 Snemanja kaset in plošč	24
5.5 Nagrade in priznanja Metki Pichler	25
6 Metki v slovo	26
7 Sklepne ugotovitve	28
8 Zaključek	31
9 Literatura in viri	32
10 Seznam preglednic in slik	34
11 Slikovna priloga	35

Slika na naslovni strani:

Metka Pichler, portret (iz šolskega arhiva)

POVZETEK

Metka Pichler je bila izjemna glasbena učiteljica, ki je na naši šoli delala od njene izgradnje šole leta 1972, do svoje smrti 11. maja 1989. Cilj raziskovanja je bil ugotoviti, kaj je o njej zapisanega v občinskem časopisu. Ugotovitve slonijo na 75-ih časopisnih člankih v Občinskem poročevalcu in dveh iz šolskega glasila ter na dokumentih Metke Pichler, ki so ohranjeni v šolskem arhivu. Po zaključku izobraževanja na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani (leta 1967) se je še istega leta zaposlila kot učiteljica glasbe na Osnovni šoli Moravče. Po dveh letih je poučevanje nadaljevala na Osnovni šoli Janka Kersnika Brdo, leta 1972 pa se je zaposlila bližje svojega doma, na novi Osnovni šoli Josip Broz Tito na Rojah, na današnji Osnovni šoli Rodica. Ob delu je študirala na Pedagoški akademiji v Ljubljani, kjer je diplomirala junija 1978. Sama je igrala violo v Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik in bila članica treh pevskih zborov. V prvih letih dela na naši šoli je vodila štiri pevske zборе, kasneje pa pet, novembra 1984 pa je poleg tega postala še zborovodkinja Mešanega študentskega pevskega zbora Kamnik. Njeni zbori so nastopali na številnih kulturnih prireditvah v šoli, v kraju, v delovnih organizacijah in v občini. Od leta 1974 dalje se je s šolskimi zbori udeleževala republiških revij mladinskih pevskih zborov v Zagorju ob Savi, ki so bile na vsaki dve leti. Uvrščala se je na revije višjega nivoja, kakršen je bil Mladinski pevski festival v Celju - za najboljše zборе iz celotne Jugoslavije. Od aprila 1979 dalje se je s svojimi zbori udeleževala tudi Festivala Kurirček, festivala partizanske ljudske pesmi, ki se je odvijal v Mariboru. Čeprav podatki niso popolni, ugotavljam, da je s svojimi zbori posnela vsaj šest zvočnih kaset, tri male plošče in sodelovala z zbori na jubilejni veliki plošči Glasbena šola Domžale 1950–1980. Njene zборе so snemali za radijski in televizijski program, sodelovali pa so tudi v dveh operah (Boris Godunov in Carmen). Od septembra 1988 je imela zaradi bolezni pravico do polovičnega delovnega časa. Maja 1989, štirinajst dni pred pomembnim nastopom na državnem festivalu v Celju, je nenadoma umrla. Njeno izjemno delo z mladimi pevci je bilo v družbi opaženo, saj je že v času življenja prejela številna priznanja.

KLJUČNE BESEDE

Metka Pichler, pevski zbori, Osnovna šola Josip Broz Tito v Domžalah, Osnovna šola Rodica

ZAHVALA

Zahvaljujem se lanskoletnima učenkama naše šole, Tei Podbevšek in Lani Škrjanec, ki sta iz šolskega arhiva in Občinskih poročevalcev zbrali podatke o Metki Pichler. Hvala tudi mentorici, ki je skozi šolsko leto usmerjala moje delo in me spodbujala, da sem uspel dokončati to obsežno delo. Zahvaljujem se tudi knjižničarki Sabini Burkeljca za lektoriranje moje raziskovalne naloge.

1 UVOD

Raziskovalna naloga o glasbeni pedagoginji Metki Pichler je rezultat dveletnega raziskovalnega dela, saj je nastala na osnovi dokumentov v šolskem arhivu, 75-ih časopisnih člankov, objavljenih v občinskem časopisu Občinski poročevalec ter dveh člankov iz šolskega glasila. Metka Pichler je pomembna osebnost v zgodovini naše šole, saj je s svojimi pevskimi zbori dosegala neverjetne uspehe na najpomembnejših glasbenih festivalih v tedanji državi Socialistični federativni republiki Jugoslaviji ter se zasidrala v srca vseh, ki jih je učila. Ta raziskovalna naloga je skromen prispevek k temu, da njeno ime in njeno delo ne bo pozabljeno.

CILJI RAZISKAVE

Cilji raziskovalne naloge so bili naslednji:

- ugotoviti njeno življenjsko pot: kraj rojstva, šolanje, njene zaposlitve,
- ugotovili, kje so njeni zbori nastopali in kakšne uspehe so doživljali,
- ugotoviti, katera priznanja je Metka Pichler prejela za svoje izredno uspešno delo in
- ugotoviti, pri katerih snemanjih kaset in plošč so njeni zbori sodelovali.

METODE DELA

Viri, ki so bili uporabljeni pri raziskovanju, so:

- pisni viri: vsi zapisi o njej v Občinskem poročevalcu, dva iz šolskega glasila ter njeni osebni dokumenti iz šolskega arhiva,
- slikovni viri: vsi so povzeti iz šolskega arhiva,
- materialni viri: gramofonske plošče in kasete iz šolskega arhiva.

Raziskovanje je potekalo po naslednjem zaporedju:

- pregled šolskega arhiva (izbor dokumentov in slik),
- pregled vseh Občinskih poročevalcev od leta 1972 do 1990 (v Digitalni knjižnici Slovenije na spletnih straneh dLib),
- urejanje obsežnega pisnega in slikovnega gradiva ter pisanje povzetkov,
- dokončanje raziskovalne naloge.

HIPOTEZE

Pred raziskovanjem sem predvideval naslednje:

- Njena življenjska pot je bila običajna za učitelje glasbene umetnosti v osnovnih šolah.
- Njeni pevski zbori so nastopali na proslavah, tako šolskih kot tudi občinskih. Vsako leto je s svojimi pevskimi zbori sodelovala na regijskih, republiških in državnih revijah pevskih zborov, kjer so dosegali odlične rezultate.
- Za svoje izredno uspešno delo je prejela kar nekaj občinskih priznanj.
- S svojimi zbori je sodelovala tudi na snemanjih kaset in plošč za RTV Slovenija.

2 METKA PICHLER V ZBORNIKU OB 40-LETNICI OŠ RODICA

Učiteljica Anica Črne Ivkovič je v *Zborniku ob 40-letnici delovanja OŠ Rodica*¹ takole opisala življenje svoje sodelavke Metke Pichler:

»Metka Pichler se je rodila 3. septembra 1948 v Domžalah. Tu je obiskovala osnovno šolo, hkrati pa tudi pouk violine, tamburice in klavirja v glasbeni šoli. Šolanje je nadaljevala na Srednji glasbeni šoli in na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Kot učiteljica je pričela delati v Moravčah, nadaljevala je na Brdu, od leta 1972 pa na OŠ Rodica. V domžalskem in slovenskem glasbenem prostoru je za seboj pustila nepozabno in neizbrisno sled. Sodelavcem in prijateljem se je vtisnila v spomin kot krhka, skromna, ljubezniva in pozorna – kot človek najplemenitejših lastnosti. Metkina življenjska pot je bila glasba. Na to pot se je podala že kot drobna šestletna deklica, ko je začela prepevati v otroškem pevskem zboru, ki ga je vodil prof. Stane Habe. Prvi glasbeni in pevski koraki so prerasli v neizmerno, nesebično razdajanje – v poslanstvo. Vsa leta je bila članica različnih zborov: dekliškega na Srednji glasbeni šoli, Slovenskih madrigalistov, Učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič, Dekliškega in Mešanega zbora Domžale. V Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik sva skupaj vrsto let igrali violo. V največje zadovoljstvo, kot je velikokrat rekla, ji je bilo delo z otroškimi zbori. Povsod, kjer je učila, je znala poiskati in vzgojiti dobre pevce. Na naši šoli je vodila več zborov: najmlajšim je odpirala vrata v svet glasbe, nekoliko starejše pa je izsolala in izoblikovala v ljubitelje prepevanja in poslušanja. Znala je najti pot do fantovskih src, da so nemalokrat zamenjali žogo in tekanje za pevske vaje. Kako ubrano so ti fantje peli na nastopih! Znala je obdržati svoje najboljše pevke, da so kot srednješolke in študentke prihajale k vajah in nastopom dekliškega pevskega zbora. S svojimi pevci je redno sodelovala na republiških in takrat še zveznih tekmovanjih, na republiških revijah pevskih zborov v Zagorju, na festivalu Kurirček v Mariboru in na mednarodnem festivalu v Celju. Z otroškim zborom je dvakrat pela na festivalu vedre pesmi »Blejski srček«. Sodelovali so v operah Boris Godunov in Carmen. Z zbori je redno snemala za radijski arhiv. Posneli so gramofonski plošči ob 30-letnici Glasbene šole Domžale in Od jeseni do poletja ter kasete Hi, konjiček, Glejte našo račko, Razigrana mladost, Blejski srček 2 in 3, Kam, barčica, kam in Naučimo se novo pesmico.

Za svoje delo je prejela več priznanj Občine Domžale: srebrno (1983) in zlato Kresnikovo plaketo za kulturo (1988), Trdinovo plaketo v vzgoji in izobraževanju (1987) in srebrno Gallusovo značko Zveze Kulturnih organizacij Slovenije in Slovenske pevske zveze (1983) ter zlato plaketo za sedemletno nepretrgano sodelovanje na republiški reviji pevskih zborov v Zagorju (1988). Številni smo se napajali ob njenem studencu znanja in dobrote. Nismo se spraševali, od kod ji moč za tako obsežno in hkrati kakovostno delo. Skromna kot je bila, ni niti dopustila, da bi o njenih uspehih posebej govorili. Iz semena, ki ga je posejala Metka, so vzklili glasovi, ki nas osrečujejo. Njeni pevci in pevke so in bodo ostali zvesti glasbi.«

¹ Zbornik: 40 let delovanja OŠ Rodica, Domžale: Osnovna šola Rodica, 2012, Spominjanja, stran 85.

3 DOKUMENTI METKE PICHLER V ŠOLSKEM ARHIVU

V šolskem arhivu se nahaja več uradnih dokumentov, iz katerih povzemam pomembne in hkrati zanesljive podatke o njeni življenjski poti.

Iz izpiska iz rojstne matične knjige izvemo, da se je Metka Pichler rodila **3. septembra 1948** ob 20. uri in 15 minut v Domžalah, na Rojski ulici 11. Njen oče je bil Alojz Pichler, rojen 2. 5. 1922 v Domžalah, mati pa Alojzija Pichler, rojena 25. 12. 1924 na Svetem Križu.²

Iz delovne knjižice³ izvemo naslednje podatke: **Marjeta Hilda Pichler**, rojena 3. 9. 1948, je bila ob izdaji delovne knjižice po poklicu predmetna učiteljica glasbe in je imela višjo izobrazbo. Strokovni izpit za naziv **strokovna učiteljica za glasbo** je opravila 15. 12. 1971 v Ljubljani. Že nekaj več kot štiri leta pred tem se je zaposlila v Osnovni šoli Moravče (1. 9. 1967). Iz teh podatkov lahko ugotovimo, da je postala predmetna učiteljica že pri devetnajstih letih. Po dveh letih dela v Moravčah je začela poučevati na Osnovni šoli Janko Kersnik Brdo, pošta Lukovica. Tam je poučevala tri leta. 1. 9. 1972 je začela poučevati v novo zgrajeni Osnovni šoli Josip Broz Tito Domžale, današnji Osnovni šoli Rodica. 21. 6. 1978 je diplomirala na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Umrla je 12. 5. 1989, stara nekaj mesecev manj kot 41 let, po skoraj sedemnajstih letih poučevanja v njeni zadnji šoli.

Ko je 18. 9. 1967 v Ljubljani uspešno zaključila izobraževanje na **Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje**, se je še istega leta (1. 9. 1967) zaposlila kot učiteljica na **Osnovni šoli Moravče**⁴.

Po dveh letih pedagoškega dela na Osnovni šoli Moravče, je 1. 9. 1969 svojo učiteljsko kariero nadaljevala na **Osnovni šoli Janka Kersnika Brdo**. V tem času je opravila tudi strokovni izpit (15. 12. 1971). S tem je pridobila strokovni naziv *strokovna učiteljica glasbe*.⁵ 21. 5. 1972 je napisala prošnjo za sprejem na delovno mesto strokovne učiteljice za glasbo na Osnovni šoli Josip Broz Tito. Prošnja je bila naslovljena na Svet Osnovne šole Venclja Perka Domžale, kjer je bil zaposlen Jernej Lenič, prvi ravnatelj novozgrajene **Osnovne šole Josip Broz Tito na Rojah**. Razpis je bil objavljen v 9. številki Prosvetnega delavca, 14. 4. 1972⁶.

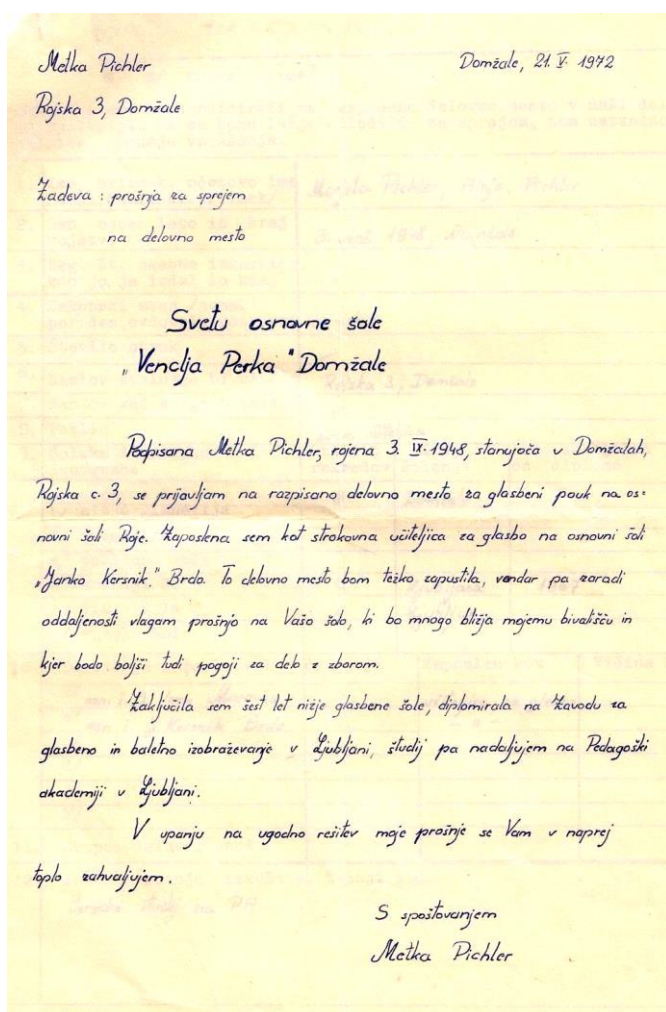
² Izpisek iz rojstne matične knjige občine Domžale, opr. št. 375/67, z dne 30. 8. 1967.

³ Delovna knjižica, št. 05049447375, številka 838680 serija C, registrska številka 6681, izdana 30. 8. 1967, skupščina Občine Domžale.

⁴ Personalni list, Osnovna šola Moravče, matična knjiga št. 46, personalni list začel v Moravčah 1. 9. 1967, zadnji vpis pa je bil 1. 9. 1972, delo učiteljica glasbenega pouka, Osnovna šola Josip Broz Tito Domžale.

⁵ Spričevalo o strokovnem izpitu, SRS, Republiški sekretariat za prosveto in kulturo, komisija za strokovne izpite, zaporedna št. evidenčne knjige 535 z dne 15. 12. 1971

⁶ Sklep o sprejemu na delo za določen čas, Osnovna šola Josip Broz Tito, 1. 9. 1972, str. 2.

Slika 1: Prošnja za sprejem na delovno mesto učiteljice glasbene vzgoje na novozgrajeni Osnovni šoli Josipa Broza Tita v Domžalah.

Kot vsi kandidati, ki so vložili prošnje za sprejem na delo, je morala izpolniti vprašalnik. V uvodu vprašalnika je naslednje besedilo: »Odločili ste se kandidirati na razpisano delovno mesto v naši delovni organizaciji. Da se bomo lažje odločili za sprejem, nam natančno izpolnite spodnja vprašanja.«⁷ Iz vprašalnika so razvidni podatki o šolanju in dotedanjih zaposlitvah. Osemletno osnovno šolo je končala v Domžalah, štiriletno srednjo šolo v Ljubljani leta 1967, eno leto pa je tedaj že obiskovala višjo šolo v Ljubljani. Kot posebna znanja je navedla **izredni študij na Pedagoški akademiji**, navedla je še aktivno znanje angleškega jezika, urejene stanovanjske razmere in da je pripravljena delati tudi v izmeni. Iz vprašalnika izvemo tudi, da je bila članica sindikata in SZDL (Socialistične zveze delovnega ljudstva), ne pa ostalih tedaj zelo pomembnih političnih organizacij: ZK (Zveze komunistov), ZB (Zveze borcev) in ZSMS (Zveze socialistične mladine Slovenije).⁸

V novozgrajeni Osnovni šoli Josip Broz Tito na Rojah v Domžalah je začela poučevati 1. 9. 1972. Vendar pa je z zbori sodelovala že na slavnostnem odprtju nove šole, ki je bilo **24. junija 1972**.⁹ Ob nastopu pedagoškega dela na novi šoli je bila stara 24 let in je imela za seboj že pet let delovnih izkušenj iz poučevanja glasbe.¹⁰ Sprejeta je bila za polni delovni čas za določen čas s polnim delovnim časom do 31. 8. 1974.¹¹ Iz dokumentov je razvidno, da je bila šele čez pet sprejeta za nedoločen čas.¹² Naslednje leto, natančneje 21. 6. 1978, je **diplomirala na Pedagoški akademiji Ljubljana**. Z opravljenim

⁷ Vprašalnik, Marjeta Pichler, Domžale, 11. 7. 1972, str. 1.

⁸ Vprašalnik, Marjeta Pichler, Domžale, 11. 7. 1972, str. 1–2.

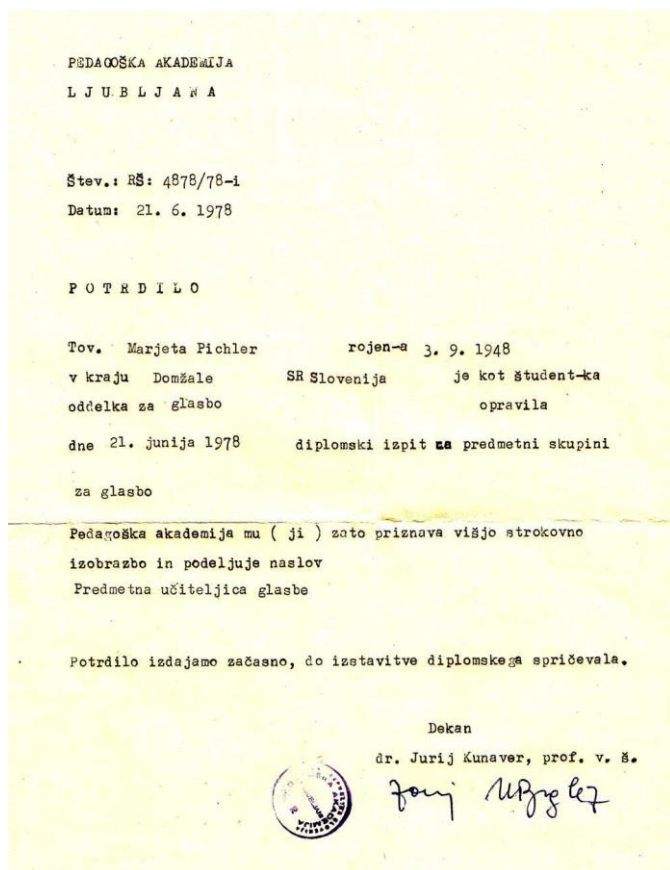
⁹ Zbornik, 40 let delovanja OŠ Rodica, Rodica, Osnovna šola, 2012, str. 13.

¹⁰ Osebn karton z dne 1. 9. 1972, Osnovna šola Josip Broz Tito Domžale, matična št. 25.

¹¹ Sklep o sprejemu na delo za določen čas, Osnovna šola Josip Broz Tito, Domžale, 1. 9. 1972.

¹² Odločba o razporeditvi delavca na delovno mesto za nedoločen čas in določitvi točk za ugotavljanje osebnega dohodka, Osnovna šola Josip Broz Tito, 1. 1. 1977.

diplomskim izpitom ji je bila priznana višja strokovna izobrazba in dodeljen naziv *predmetna učiteljica glasbe*.

Slika 2: Potrdilo Pedagoške akademije Ljubljana, RŠ 4878/78-i, z dne 21. 6. 1978.

Celotni učiteljski zbor Osnovne šole Josip Broz Tito se je v tem obdobju slikal malokrat. Ohranjena je slika učiteljskega zbora z leta 1981.

Slika 3: Učiteljski zbor OŠ Josip Broz Tito Domžale leta 1981. Metka Pichler sedi v prvi vrsti, druga z leve.

Kakor večina učiteljev, se je tudi Metka Pichler stalno strokovno izpopolnjevala. V njeni personalni mapi se nahaja več potrdil o opravljenih seminarjih, ki se jih je Metka Pichler udeležila.

Preglednica 1: Seminarji stalnega strokovnega izpopolnjevanja Metke Pichler iz obdobja od 1976 do 1988

Datum in kraj seminarja	Ime seminarja	Vir - dokumentacija
24.–28. 8. 1976, Celje	Republiški zborovski seminar	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, Organizacijska enota Celje, pedagoški svetovalec Branko Rajšter, predstojnik Oto Pungartnik
28.–31. 8. 1978, Maribor	Republiški zborovski seminar	Potrdilo, Zavod SR za šolstvo Organizacijska enota Maribor, Pedagoški svetovalec Branko Rajšter, predstojnik Viktor Schweiger, 31. 8. 1978
30. 1.–3. 2. 1980, Izola	Seminar zborovodij mladinskih zborov in tečaja frulice in Orffa	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, direktor mag. Janez Sušnik, 3. 2. 1980
21.–25. 1. 1981, Koper	Seminar zborovodij	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, direktor mag. Janez Sušnik
27.–30. 1. 1982, Maribor	Seminar zborovodij otroških in mladinskih zborov osnovnih, glasbenih in šol usmerjenega izobraževanja	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, direktor mag. Janez Sušnik, 30. 1. 1982
26.–29. 6. 1983, Celje	Seminar za zborovodje mladinskih pevskih zborov	Zavod za kulturne prireditve Celje
11.–14. 1. 1985, Cankarjev dom v Ljubljani	Seminar za zborovodje otroških in mladinskih pevskih zborov	Potrdilo, Zveza kulturnih organizacij Slovenije, strokovni svetovalec za glasbeno dejavnost Marko Studen, predsednica komisije za mladinske zборе Majd Hauptman, 14. 1. 1985
25.–27. 1. 1985, Celje	Seminar za zborovodje osnovnih, glasbenih in srednjih šol	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, vodja seminarja mag. Branko Rajšter, direktor mag. Janez Sušnik, 27. 1. 1985
24.–26. 1. 1986, Maribor	Seminar za zborovodje mladinskih pevskih zborov	Potrdilo, Zavod SR Slovenije za šolstvo, vodja seminarja prof. Edvard Goršič, direktor Peter Winkler, 26. 1. 1986
9.–11. 12. 1988, Titovo Velenje	Seminar za zborovodje otroških in mladinskih pevskih zborov	Potrdilo, Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Slovenska pevska zveza, Ljubljana, organizatorja seminarja Mitja Gobec, Marko Studen, predsednica komisije za mladinske pevske zборе Dragica Žvar, 11. 12. 1988

Ti dokumenti dokazujejo, da se je Metka Pichler kljub končani višješolski izobrazbi stalno strokovno izpopolnjevala. Večina seminarjev je bila namenjena zborovodjem otroških in mladinskih pevskih zborov, udeležila pa se je tudi seminarja za frulice in za Orffove instrumente.

V šolskem arhivu je ohranjen tudi dokument, ko Metka Pichler prosi za izredni dopust zaradi **gostovanja učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič v Bratislavi**. Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale je 11. 4. 1981 izdala sklep, da se ji odobri plačana odsotnost z dela **9., 10. in 11. aprila 1981**. V obrazložitvi je zapisano: »Delavka je 3. 4. 1981 vložila prošnjo za tri dni odsotnosti z dela z nadomestilom osebnega dohodka zaradi gostovanja učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič v Bratislavi, katerega članica je. V 92. členu pravilnika je določeno, da je delavec lahko odsoten z dela do sedem delovnih dni v letu in ima za tako odsotnost pravico do nadomestila osebnega dohodka.«¹³

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je na svoji seji 15. 9. 1988 izdala sklep, da ima Metka Pichler **zaradi posledic bolezni pravico do polovičnega delovnega časa**. »O pravici in višini nadomestila osebnega dohodka zaradi dela s skrajšanim delovnim časom bo odločila OŠ Josip Broz Tito Domžale. OŠ Josip Broz Tito Domžale obdrži delovnega invalida na delu.«¹⁴ »Zavarovanka izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravic iz invalidskega zavarovanja /.../ in ji gre kot

¹³ Sklep, komisija za delovna razmerja Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale, št. 435-81 z dne 11. 4. 1981, predsednik komisije Cilka Martinec.

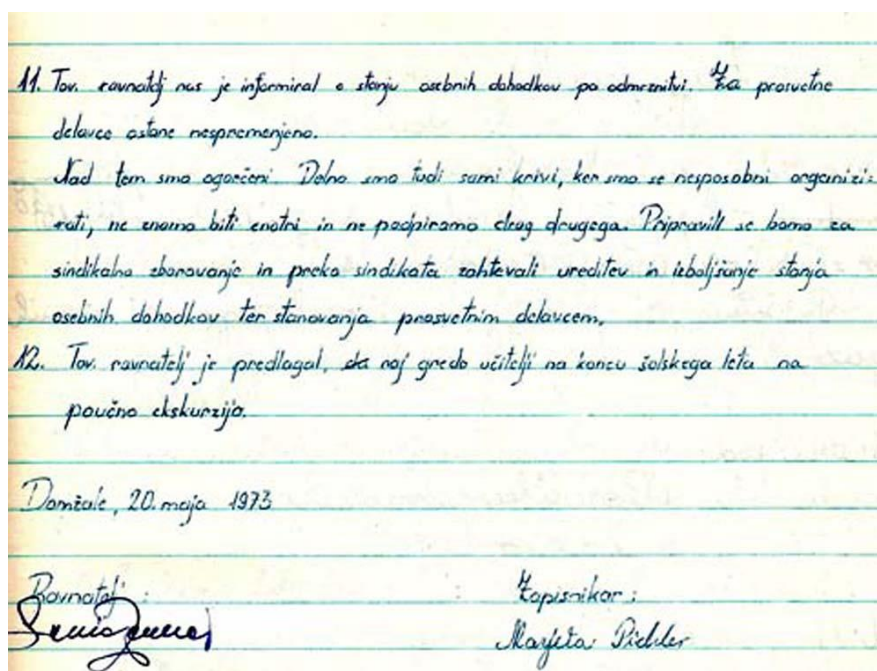
¹⁴ Sklep, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, Ljubljana, št. I-856.308 z dne 14. 9. 1988.

delovnemu invalidu II. kategorije invalidnosti /.../ pravica do razporeditve na svojem delu predmetne učiteljice glasbene vzgoje s polovico delovnega časa od 30. 8. 1988 dalje.«

12. maja 1989 je OŠ Josip Broz Tito za Metko Pichler poslala odjavo za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje zaradi smrti.¹⁵

4 PISAVA METKE PICHLER

Grafologija, veda, ki analizira človeško pisavo v povezavi z njegovimi psihološkimi značilnostmi, pravi: »Ljudje ki imajo **ritmično pisavo**, so osebnostno zreli in znotraj sebe harmonični. /.../ **Nagib v desno** je indikator komunikativnosti, družabnosti, darežljivosti. Kadar je nagib posebej izrazit, lahko odraža pretirano potrebo po izražanju čustev in sentimentalnost. Če v pisavi prevladuje takt, je ta **pisava zelo natančna**, vse črke in vrstice so lepo urejene in pregledne, nič v pisavi ne zaniha, skratka vse je zelo pod kontrolo. Takšna oseba se zelo drži vseh priučenih norm in načel. /.../ Rahel pritisk odraža senzibilnega posameznika, ki mu primanjkuje odločnosti in se ponavadi podreja drugim. S takšno osebo pogosto manipulirajo. **Majhna pisava** odraža pomanjkanje samozavesti oziroma pretirano samokritičnost ter nagibanje k perfekcionizmu. Če upoštevamo Klagesovo teorijo, pa ima lahko pisec majhne pisave tudi pozitivne lastnosti. Predstavlja osebo z dobro razvitim občutkom za realne stvari, premišljeno osebo, ki ne pretirava in ki ima smisel za ozko delovno področje, preciznost v izražanju in zmernost.«¹⁶

Slika 4: Zadnji del zapisnika učiteljskega zbora OŠ Josip Broz Tito Domžale z dne 20. 5. 1973, ki ga je pisala Metka Pichler.

Kaj bi grafologi rekli za pisavo Metke Pichler? Nagiba v desno, zato lahko sklepamo na njeno družabnost in darežljivost. Zaradi drobne, urejene pisave pa lahko sklepamo, da je bila zelo

¹⁵ Potrdilo o prijavi zavarovanja za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, datum nastopa dela 1. 9. 1972, datum prenehanja dela 12. 5. 1989, vzrok smrti.

¹⁶ Spletna stran revije Cool: <http://www.grafologija.si/>, 19. 10. 2012.

samokritična, mogoče celo nagnjena k perfekcionizmu. Po drugi strani pa to pomeni osebo, ki je bila zelo premišljena, realna in je imela smisel za natančnost in zmernost. To se ujema z zapisom učiteljice Anice Črne Ivkovič, ki je zapisala: »Skromna kot je bila, ni niti dopustila, da bi o njenih uspehih posebej govorili.«¹⁷

5 OMEMBE METKE PICHLER V OBČINSKIH IN ŠOLSKIH ČASOPISIH

Časopisni članki, ki omenjajo delo Metke Pichler, so zbrani v posebni prilogi, ki pa zaradi obsežnosti ni del same raziskovalne naloge. Vsi prispevki, razen dveh, so iz Občinskega poročevalca, časopisa Občine Domžale. Bistvene podatke iz časopisnih prispevkov, teh je 74, pa predstavljam na tem mestu. Razdeljeni so v pet poglavij: splošno o Metki Pichler in o njenih zborih, nastopi na raznih prireditvah, posebej so predstavljene revije pevskih zborov, snemanja in nagrade, ki so ji bile podeljene in je o njih pisal občinski časopis.

5.1 SPLOŠNO O METKI PICHLER IN NJENIH ZBORIH

Maj 1976: Sedmošolka z OŠ Josip Broz Tito v šolskem glasilu maja 1976 zapiše: »Na šoli imamo štiri pevske zборе: otroškega, pionirskega, mladinskega in komornega. Vsi zbori delujejo že štiri leta. Vodi jih tov. **Metka Pichler**. V otroškem in pionirskem pevskem zboru so učenci nižjih razredov. Vaje imajo dvakrat tedensko. V mladinskem pevskem zboru smo učenci višjih razredov. Tudi mi imamo vaje dvakrat na teden. Najprej ima vaje vsak glas posebej, nato pa vsi glasovi skupaj. Čeprav moramo ostajati v šoli po pouku, radi hodimo k vajam. /.../ V komornem zboru smo le najboljši pevci. Vseh nas je štirinajst. Vaje imamo enkrat tedensko. Ker je komorni zbor številčno majhen, veliko nastopa na manjših prireditvah. Zlasti ob praznikih nas povabijo cicibani v vrtec, kjer vsi skupaj veselo zapojemo. /.../ Seveda pa je naš trud celega leta na koncu poplačan s prostim dnem in izletom. Do sedaj smo se šli še vedno kam kopat. Imeli smo se lepo, saj nam vreme še nikoli ni zagodlo. Upam, da bo tako tudi letos.«¹⁸

Povzetek: Na osnovi tega prispevka ugotavljamo, da je Metka Pichler na šoli vodila štiri pevske zборе: otroškega, pionirskega in mladinskega in komornega. Vsi zbori so začeli delovati že leta 1972, od odprtja nove šole. Zborovski pevci so imeli vaje dvakrat na teden, razen komornega zbora (v katerem je bilo 14 najboljših pevcev), ki so imeli vaje enkrat na teden. To pomeni, da je imela Metka Pichler na teden vsaj 7 ur vaj z zbori, pred nastopi pa gotovo še veliko več.

Januar 1976: Tone Ravnikar, znani domžalski publicist (1919–1991), je za Občinski poročevalec 14. 1. 1976 napisal prispevek o Šolskem kulturnem društvu na OŠ Josip Broz Tito. Med drugih piše naslednje: »Številnim šolskim kulturnim društvom se je v sredo, 3. decembra (op. 1976), pridružilo tudi šolsko kulturno društvo na Osnovni šoli Josip Broz Tito v Domžalah, ki je imelo ta dan ustanovni občni zbor. Na ta pomembni dogodek so se učenci že dalj časa skrbno pripravljali, saj so pripravili pester kulturni program, na katerem je nastopil mladinski pevski zbor, ki je pod vodstvom **Metke Pichler** odlično zapel nekaj partizanskih in umetnih pesmi, prav tako odlično so izvedli svoje točke recitatorji, uspešno je pa zaplesala

¹⁷ Zbornik: 40 let delovanja OŠ Rodica, Domžale: Osnovna šola Rodica, 2012, Spominjanja, str. 85.

¹⁸ Sedmošolka: Naši pevski zbori, Glasilo OŠ Josip Broz Tito, št. 1, maj 1975/1976.

tudi folklorna skupina. Za tem so izvedli volitve v nov odbor, sprejeli so pravilnik društva ter pripravili program za šolsko leto 1975/1976, ki so ga prisotni soglasno sprejeli. /.../ „Na šoli delujejo naslednji krožki kulturnega društva: pevski zbori (mladinski, otroški, pionirski in komorni); /.../ **Interne proslave:** 8. februar, 8. marec, 27. april, 9. maj, 30 let v svobodi, zaključek šole, angleški večer „Vabilo na čaj“, 24. oktober, 7. november, 29. november, 22. december in pol urne proslave po zvočniku /.../ **Prireditve za starše in ostale občane KS Jarše in Vir:** 8. marec, 9. maj, 30 let v svobodi, 1. november, koncert, revija pevskih zborov, angleški večer, sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. **Javne prireditve:** revije pevskih zborov, /.../ sodelovanje na občinskih proslavah /.../ Prisotne je v imenu Občinskega sveta ZKPO in Kulturne skupnosti Domžale pozdravil predsednik Izvršnega odbora Kulturne skupnosti Stane Habe in jim zaželel še nadaljnjih uspehov, saj so učenci že s sedanjim delom dokazali, da so na pravi poti.«¹⁹

Povzetek: Prispevek potrjuje obstoj štirih pevskih zborov na šoli. Naštevata tudi vse proslave in druge prireditve v letu, na katerih zbori sodelujejo. Na osnovi tega ugotavljam, da se na šoli skozi šolsko leto zvrsti 11 internih proslav, da zbori sodelujejo na osmih prireditvah za starše in krajane, na revijah pevskih zborov in na občinskih proslavah. Iz teh podatkov ne moremo točno vedeti, koliko je vseh proslav skupaj, na katerih zbori sodelujejo. Vsekakor pa je razvidno, da so bili izredno aktivni skozi celo šolsko leto in da so si nastopi sledili iz meseca v mesec.

Leto 1980: Publicist Tone Ravnikar je v Občinskem poročevalcu leta 1980 objavil prispevek o **Metkinem očetu Lojzetu Pichlerju**. Iz njega izvemo, da je njen oče osnovno šolo obiskoval v Domžalah, štiri razrede gimnazije z maturo pa je opravil v Kočevju. Doma so imeli majhno kmetijo, na kateri je Lojze tudi pomagal pri kmečkih delih. Pred drugo svetovno vojno je bil zaposlen krajši čas v Induplati Jarše, nato pa v Papirnici Količevo. V letih od 1941 do 1943 je bil zaposlen na domžalski občini, nato pa je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Ko je prišel junija 1944 domov na krajši dopust, se je poročil (10. junija 1944) in odšel v partizane, v drugi bataljon Šlandrove brigade. Po vojni se je najprej zaposlil kot skladiščnik, »nabavljavec« in šofer v Usnjarskem tehnikumu v Domžalah, kjer je ostal do konca leta 1954. Nato je bil krajši čas skladiščnik embalaže v Mlinški industriji na Viru, od 1. oktobra 1955 pa je bil zaposlen na domžalski občini kot šofer (do tedaj že 25 let). / O njegovi ženi, Metkini mami, izvemo: »Žena **Slavka roj. Vodopivec** izhaja iz znane partizanske družine, saj so v partizanih padli brat Lojze, ki je bil komandant mesta Stična, brat Milan, ki je bil sekretar Skoja v Šlandrovi brigadi, sestra Ivanka je padla kot bolničarka v Matkovem kotu pri Gornjem Gradu, padla pa je tudi svakinja Hermina, ki je bila borka Tomšičeve brigade. Partizan je bil tudi brat Rado, sestra prof. Milena pa je bila internirana. Oče je bil zaposlen na cestnem nadzorstvu, mama je pa skrbela po svojih močeh za otroke v partizanih.«²⁰ / O Metki in njenih sestrah izvemo: »V zakonu so se mi rodile tri hčerke. Najstarejša **Marjanca, por. Kolar**, je vzgojiteljica v vrtcu Stanke Varšek-Lije na Kidričevi cesti v Domžalah. Lani je nesrečno izgubila moža Francija, ki se je ponesrečil na Poljskem. Ima dve punčki. Smrt je tudi mene močno prizadela in je še sedaj ne morem preboleti. /.../ **Hčerka Metka je predmetna učiteljica glasbe. Najprej je poučevala na Osnovni šoli v Moravčah, nato na Brdu, sedaj pa že vrsto let uspešno uči na Osnovni šoli Josip Broz Tito v Domžalah. Zelo uspešno vodi otroške in mladinske pevske zборе na tej šoli, s katerimi dosega lepe uspehe. Poleg tega poje tudi pri Dekliškem pevskem zboru Emil Adamič, je pa tudi članica Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik.** Najmlajša hčerka **Slavi** je pa poročena v Alfeldu v Zahodni Nemčiji. Zaposlena je kot laborantski tehnik v tamkajšnji bolnici. V zakonu se ji je rodil fantek, tako da imam sedaj tri vnuke. Hčerka Marjanca živi v novozgrajeni hiši na vrtu domače hiše, **Metka** živi z nama, le Slavi je daleč od doma. Seveda je najbolj veselo, kadar smo skupaj hčerke, vnuki in zet.«²¹

Povzetek: Prispevek o njenem očetu nam posreduje kar nekaj informacij o Metkini družini leta 1980. Metka je tedaj živela doma, skupaj s starši. Sestra Marjanca je bila že vdova z dvema otrokoma in je živela v sosednji hiši, druga sestra Slavi pa je z družino živela v Zahodni Nemčiji.

¹⁹ Tone Ravnikar: Šolsko kulturno društvo na Osnovni šoli Josip Broz Tito, Občinski poročevalec, št. 1, 14. 1. 1976, str. 19.

²⁰ Tone Ravnikar: Dober dan, domžalski občan: srebrni delovni jubilej Lojzeta Pichlerja, Občinski poročevalec 1980.

²¹ Tone Ravnikar: Dober dan, domžalski občan: srebrni delovni jubilej Lojzeta Pichlerja, Občinski poročevalec 1980.

Maj 1979: Metka Pichler je 19. maja 1979 v Občinskem poročevalcu objavila zahvalo, ki se je glasila: »Naj se na tem mestu v imenu pevcev Mladinskega pevskega zbora zahvalim družini Kovačec z Vira za posnemanja vredno pomoč mladinskemu zboru. Vseh 70 deklet v zboru je po njihovi zaslugi dobilo nova krila, kar je poleg finančnih izdatkov zahtevalo veliko truda in potov. Tudi to je prispevalo k boljšemu počutju pevcev in vtisu, ki ga je zbor zapustil na mariborskem Kurirčkovem festivalu.«²²

Povzetek: Izvemo, da je družina Kovačec z Vira za mladinski pevski zbor, ki je štel 70 deklet, prispevala nova krila. V njih so nastopila na Kurirčkovem festivalu v Mariboru spomladi 1979.

Julij 1983: V prvi polovici julija 1983, ob izidu kasete z naslovom »Razigrana mladost«, je bil v Občinskem poročevalcu objavljen poseben prispevek o Metki Pichler (brez podpisa avtorja). V uvodu so našteje kasete in plošče, ki jih je posnela s svojimi zbori in solisti. Nato je opis njene druge dejavnosti: »Pa to je le del dejavnosti **Metke Pichler**, ki se je po končani pedagoški akademiji povsem predala glasbi. Poleg glasbenega pouka na osnovni šoli vodi **dva otroška zbora, mladinski in dekliški zbor**, sama pa je član **domžalskega mešanega zbora, učiteljskega zbora Emil Adamič** in pa **simfoničnega orkestra Domžale Kamnik**, kjer igra violo. /.../ Vsi ti uspehi pa niso prišli čez noč, temveč so plod ljubezni, požrtvovalnosti in zavzetosti do dela in ljudi, kar je glavno vodilo **Metke Pichler**. Delo zase in za zbor vedno priskrbi sama, saj vedno išče nove pesmi, zaradi katerih se podaja na vse konce republike, ker je literatura eden glavnih problemov. Tako so vedno dobrodošle tudi pesmice domačina Tomaža Habeta, s katerim zelo uspešno sodeluje. Sama ne čuti potrebe, da bi ustvarjala in tako ponavadi le priredi nove pesmi, ki pa ne ostanejo dolgo na repertoarju zbora, saj vedno želi v program vnesti svežino. Seveda se ob samem delu pojavljajo tudi nekateri problemi, poleg literature sta glavni prostorska in časovna stiska za vaje zborov, ker kljub dobri volji vodstva šole nimajo primerne prostora za vaje, pa tudi čas zanje jim je precej skopo odmerjen. Vendar pa je s sposobnostmi in vrlinami Metka vedno znala premostiti te probleme in tako smo vedno znova in znova priče rezultatov uspešnega dela na pevskem področju.«²³

Povzetek: Prispevek posreduje veliko pomembnih informacij o Metki Pichler. O izdaji kaset, o priznanjih in o nastopih na regijskih, republiških in državnih revijah pevskih zborov bomo poročali v okviru revij pevskih zborov in nagrad. Izvemo, da vodi štiri pevske zборе: dva otroška, mladinski in dekliški pevski zbor. Opažamo torej, da komorni zbor ni bil omenjen, pač pa ima dva otroška pevska zbora. Jasno so navedeni tudi podatki, v katerih zborih sama nastopa. To so: Domžalski mešani pevski zbor, Učiteljski zbor Emil Adamič in Simfonični orkester Domžale Kamnik, kjer je Metka igrala violo. Omenjen je bil način njenega dela: išče literaturo za vedno nove pesmi za svoje zборе. Pri tem dobro sodeluje tudi s skladateljem Tomažem Habetom. Na svoji šoli je imela težave s prostorom in s časom za vaje svojih zborov.

Maj 1984: »Pevski zbor z OŠ Josipa Broza Tita je znan daleč naokrog. Domžalske šole živijo tudi bogato likovno življenje, ta dan **15. 4. 1984** pa so tretješolci in četrtošolci prejeli Bevkove in Kersnikove bralne značke. Imeli so, kot pravimo, kulturni dan.«²⁴

November 1984: »V Kamniku že sedmo leto prepeva zbor mladih pevcev. Res nosi ime »študentski«, saj so nekdanje v njem v glavnem prepevali študenti. Danes pa obiskuje vaje tudi veliko mladih delavcev, kmetov in srednješolcev. Ker smo zakoračili v novo sezono, vabimo nove pevke in pevce, da se nam pridružijo. Seveda se deklet in basov ne branimo, a kljub temu najraje vidimo fante, ki bi peli tenor. **Kaj pojemo?** Naš program je zelo raznovrsten in obsega vse od renesančnih pesmi, koralov, madrigalov, pa do narodne in umetne pesmi vseh narodov. Največ pojemo seveda v Kamniku in okolici, vsako leto gremo v **Stično**, bili smo že v **Avstriji**, snemali za **radio Celovec** in v **Ljubljani**, lahko pa ste nas videli tudi na **televiziji**. Ker je program precej obsežen, vsako leto pripravimo večdnevne vaje. Spomladi smo vadili v Čatežu in mogoče smo si ravno s temi intenzivnimi vajami priborili **srebrno plaketo** na tekmovanju »Naša pesem« v Mariboru. Ta uspeh nam je dvignil moralo tako, da bolj smelo

²² Metka Pichler: Zahvala, Občinski poročevalec, 19. 5. 1979, št. 6, stran 26.

²³ Metka Pichler, zborovodja na Osnovni šoli Josip Broz Tito, Občinski poročevalec, letnik 22, številka 11, 11. 7. 1983, str. 5.

²⁴ Literarna srečanja, Občinski poročevalec, leto 23, št. 8, 21. 5. 1984.

načrtujemo našo prihodnost, saj pripravljamo **celovečerni koncert**, s katerim se bomo predstavili v Kamniku, v Kranju in morda še kje, peli bomo na Blejskem otoku in mogoče v Grobljah, verjetno bomo snemali na radiu Celovec, za konec sezone pa se že pripravlja taborjenje na Bledu. Čeprav nisi iz Kamnika oz. kamniške občine, pridi! Avtobusne zveze so dobre, vozi tudi vlak, poleg tega pa je naš novi zborovodja **METKA PICHLER** Domžalčanka. Vidimo se torej v ponedeljek ali v sredo ob 20. uri v Glasbeni šoli Kamnik, Kajuhova 12! Pevci in pevke MŠPZ²⁵

Povzetek: Iz zgornjega prispevka izvemo, da je Metka Pichler novembra 1984 postala zborovodkinja Mešanega študentskega pevskega zbora Kamnik. Dva večera na teden je od tedaj dalje preživela s pevci Mešanega študentskega pevskega zbora Kamnik v kamniški glasbeni šoli.

Februar 1985: »V februarских dneh razmišljamo o kulturi z večjo odgovornostjo in poglobljenostjo kot sicer. /.../ Nekateri dosegajo lepe uspehe kot npr. **pevski zbor šole Josip Broz Tito**, ki se je prebil do zveznega tekmovanja. Harmonikarski orkester je najboljši v Jugoslaviji, daleč je znan **Simfonični orkester Domžale Kamnik** kot edini amaterski orkester v Sloveniji. **Šolska kulturna društva** vključujejo okoli 5.000 otrok, ki aktivno sodelujejo v raznih kulturnih dejavnostih.«²⁶

December 1986: Ob koncu koledarskega leta 1986 je Občinski poročevalec objavil prispevek, v katerem izpostavlja največje kulturne dosežke leta. Med njimi omenja tudi naslednje: »Med najboljše slovenske otroške in mladinske zборе sodi **zbor ŠKD Osnovne šole Josipa Broza Tita** pod vodstvom **Metke Pichler**. Omenjeni zbor si je na republiški reviji v Zagorju s svojo kvaliteto priboril nastop na jugoslovanski reviji mladinskih zborov v Celju in na mariborskem festivalu Kurirček. **Simfonični in godalni orkester Domžale-Kamnik** sta letos praznovala 15 let delovanja in pripravila nekaj odličnih nastopov.«²⁷

Povzetek: Prispevek potrjuje uspehe Metke Pichler in njenih zborov ter omenja tudi odlične nastope Simfoničnega in godalnega orkestra Domžale–Kamnik, v katerega članica je bila.

Julij 1987: Julija 1987 je Občinski poročevalec objavil **intervju s Tomažem Habetom** ob 15-letnici simfoničnega orkestra, katerega zborovodja in dirigent je bil. O Tomažu Habetu piše: »Kot nemara ni inštrumenta, ki ga Tomaž ne bi znal igrati, ni glasbene zvrsti, kjer ni poskusil preveriti svojih ustvarjalnih moči. Morda ga premalo poznamo kot skladatelja otroških pesmi (izdal je že nekaj knjižic z otroškimi pesmimi), zagotovo pa je najbolj odmevno dolgoletno delo zborovodje mengeškega pevskega zbora DKD Svoboda Mengeš in Simfoničnega orkestra Domžale–Kamnik.«²⁸ V nadaljevanju Tomaž Habe opisuje delo v simfoničnem orkestru: »Temeljno vprašanje za delovanje orkestra je vprašanje prostora, saj ga nimamo. Stalno se selimo, tako, da ne moremo delati nemoteno, kjer bi člani vedeli, da je to njihov prostor. Večkrat smo delali v mrzlih prostorih kot toplih. Drugi problem so kadri, ki se izredno hitro menjavajo, zlasti godalci. Tretje: premalo se zavedamo, da je treba že enkrat zagotoviti status orkestra. Problem so tudi kadri, saj se je sodelovanje orkestra z Glasbeno šolo oslabilo, upamo pa, da bo šlo na bolje, saj je postal ravnatelj šole tov. Savnik, predsednik orkestra.

Kako je z denarjem? Ali imamo v občini denar za obstoj orkestra ali ga nimamo? Smo pripravljeni zagotoviti denar zanj ali ne?

Verjetno se v Domžalah sploh ne zavedamo, koliko taka stvar stane. Pred leti smo bili sposobni, da smo orkestrašem kupili vsaj strune, sedaj še tega ne. Sicer pa gre za visoke stroške. Pravzaprav stane vse, karkoli ukreneš ali želiš narediti. Potrebni so t. i. substituti, ki stanejo, niso pa največji strošek. Praktično pa nenehno preseljevanje ob tem, ko nimamo niti ene primerne t. j. optimalne dvorane za naše nastope, stane še največ. Če želimo narediti kakršenkoli premik, ne gre brez velikih stroškov, saj je to specifična oblika »transporta«. Pravijo, da so z novoletnimi koncerti veliki stroški. Trdim, da s samimi koncerti ni toliko stroškov, kolikor

²⁵ Mešani študentski pevski zbor Kamnik vabi, Občinski poročevalec, leto 23, št. 15, 9. 11. 1984.

²⁶ Razmišljanja ob slovenskem kulturnem prazniku, Občinski poročevalec, leto 24, št. 2, 6. 2. 1985.

²⁷ Kulturno leto pod drobnogledom: bogata bera s kulturnih polj, Občinski poročevalec, leto 25, številka 18, 23. 12. 1986.

²⁸ Matjaž Brojan: Ob dveh petnajstletnih jubilejih razgovor z zborovodjo in dirigentom Tomažem Habetom, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 9, julij 1987, str. 9. in 10.

jih je s pripravo dvoran, ker niso usposobljene za naše nastope. Če jih želimo kolikor toliko pripraviti, to stane ...

Koliko nastopov letno pripravite z orkestrom? /.../

Naše delo je celoletno, saj v enem letu - vsaj lani je bilo tako - opravimo **13 nastopov v treh programih**. Mislim, da delo orkestra opravlja pomembno poslanstvo v glasbeni vzgoji naših občanov. Le-ti mislijo, da orkester obstoja samo za novoletne koncerte, čeprav temu ni tako.

Ali imate poleg gmotnih tudi druge probleme?

Izdelek vsakega amaterskega sestava, naj bo to zbora ali orkestra, mora biti čim bolj profesionalen. To pa zahteva tudi profesionalen pristop k delu, ob tem pa je težko najti čas za vzdušje, družabnost ali veseljačenje ...

Je delo z ljudmi lahko ali ni?

Žal moram pri svojem delu gledati na to, da dosežem svoj cilj. Pri tem moram tvegati, da pridem v konflikt z določenimi osebami, včasih marsikako stvar tudi požrem; sicer pa moram mnogokrat priganjati, včasih ukrepati neljubo, če želim priti premočrtno do svojega cilja.

Kakšna je prihodnost orkestra? Ga bomo še imeli ali - kot se govori - je njegov obstoj vprašljiv?

Po dolgem času se je konsolidiral odbor orkestra, jaz sem se - razen strokovnega dela - umaknil od drugih opravil. Če organizacijsko nismo sposobni kot okolje pripraviti vseh pogojev za delo orkestra, potem koncertov ne bo več, tudi novoletnega nastopa ne ...

Kakšen je tvoj pristop pri izbiri programa?

Znano je: v določeni meri zabavamo, v precejšnji meri vzgajamo. Nekaj je vedno treba posredovati znanega, nekaj prijetnega za ljudi. Ob tem opravljamo nemalo kulturno poslanstvo. Zgodilo se je, da so mi ob prireditvi »Sreča je umreti za svoj narod« prišli občani in mi rekli: »Doslej violin nismo marali, pa ste nam pokazali take svetove glasbe, da bo odslej naš odnos do te glasbe čisto drugačen.« /.../

Kako komentirati prav neverjetno pevsko produkcijo v naši občini?

To, da imamo v občini kar okrog 40 zborov, je pravzaprav izredno zanimivo, predvidevam pa, da bo tega še čedalje več. V naši občini se je glasbena dejavnost zelo razmaknila, celo v vsaki krajevni skupnosti. Po svoje pa je to tudi slabo, saj dobrih pevcev ni toliko, zlasti še, ker neke prave srednje šole z glasbeno vzgojo nimamo. Prehod od osemletke do zrelih pevcev ostaja neizpolnjen. To, kar se dogaja pri nas, je gotovo največja dosežena množičnost na Gorenjskem. Tradicija šolskega petja, mnoga kulturna društva, širina povzroča nekakšno razvodenitev, kar ni dobro. Poudaril bi prav pomanjkanje »prehoda« od osnovnošolskega petja pa do zrelega prepevanja pri naših zbora. Lep primer je **dekliški pevski zbor Metke Pichler**, ki pomeni tak uspešen most, o katerem sem govoril. Ob tem moram povedati, da nisem pristaš polovičarstva, rekel bi nekompletnih ambicij. Vsak zbor bi moral težiti za tem, da uresniči celovečerni program, ne pa v sodelovanju s tem ali tem. Delo je prvo; resnost zahtevam od sebe, zahtevam jo od drugih, če sem vložil v priprave toliko in toliko svojega dela. Tukaj sem lahko dosleden, čemur bi eni lahko rekli, da sem tiran. 15 let skupnega dela je dolga doba ...

15 let je dolga doba, tako da že tudi jaz omahujem, ko je treba nadaljevati naprej. Kritičen si do drugih. Si do sebe tudi?

Tehnični spodrsaljaji mene ne motijo. Če pa se ne da ljudi premakniti tudi na čustvenem področju, potem, naj se tako delo pusti. Škoda je napora!

Je v Domžalah mnogo navidezne kulture, blefa, pozerstva, snobizma?

Jaz mislim, da ga je. Delček tega je že v tem, da še vedno nimamo v Domžalah dvorane, ki bi imela ustrezne pogoje za kulturno delovanje amaterskih skupin. Koliko ljudi se okrog kulture vrti - sicer jih je malo in so predani kulturi, pri ostalih pa se vse razvodenijo. Teh slednjih je tudi precej. Pri nas v Domžalah imamo to srečo, da vsaj tisti, ki se vrtijo okrog kulture, držijo skupaj, da niso skregani, kot je primer drugje. Zato tudi še lahko ustvarimo nekaj več kot drugje.

Kakšna je sinteza tvojih dosedanjih izkušenj dela na glasbenem področju kulture v domžalski občini?

Kot prvo bi poudaril odnos do glasbe. Gre za odnos v ljudeh vzbuditi veselje do glasbe. V Domžalah smo to že naredili. Drugo bi poudaril zahtevo približati ljudem pravo kulturo, delček kulture, kolikor jo lahko z amaterizmom približamo. Tretje pa je materialno-organizacijska plat. Sprašujem se, kaj bo, ko bo stara garnitura opustila organizacijske ambicije. Kontinuitete ni videti. Žal ...

Kritičen si do narodno-zabavne glasbe? Kako pojasnjuješ ta svoj odnos?

Tukaj ne gre za umetnost, gre za zabavo. Nisem nasprotnik te glasbe, saj sem v najlepših letih delal za Planšarje, kjer sem jim uvedel rogove. Ljudi žal nismo vzgajali, da bi znali razlikovati, kaj je izpovedno, kaj je komercialno, kaj je želja po zaslužku. Mislim, da je to del zabave za ljudi, ki tudi mora obstajati. Žal mnogi

mislijo, da so kulturni, če so dvakrat letno na koncertu kakega ansambla. Valček, polka je zame zabava - in nič drugega. Seveda je vse to daleč od umetniških dosežkov.«²⁹

Povzetek: Prispevek prinaša zanimiv pogled na kulturo in glasbeno umetnost. V njem izvemo, da ima Simfonični orkester Domžale–Kamnik stalne težave s prostorom, pa tudi slabo finančno podporo, saj si morajo člani sami kupovati strune. Tomaž Habe poudarja, da manjka glasbena dejavnost za srednješolce, ki bi predstavljala most med osnovnošolskim in odraslim zborovskim petjem. Izjema pri tem je dekliški pevski zbor Metke Pichler, ki ga obiskujejo srednješolke, njene nekdane učenke.

Maj 1988: »Vsi vemo, da ljudje v Domžalah in okolici radi pojo. Najbrž bi malokje našli toliko večjih in manjših pevskih zborov ter oktetov kot tukaj. Med najstarejšimi in najbolj vztrajnimi je gotovo **Mešani pevski zbor Domžale**, ki je decembra lani praznoval že svojo 35-letnico. Leta 1952 so namreč pri takratni Svobodi Domžale organizirali mešani pevski zbor, ki ga je prvih dvanajst let uspešno vodil **dirigent Stane Habe**. Že po nekaj mesecih obstoja je zbor pod njegovim prizadevnim vodstvom pripravil samostojni koncert in bil takoj prvo leto svojega delovanja najboljši na okrajni reviji. Ljudi so se razveselili tudi z Gubčevo opereto Planinska roža, sodelovali pa so pri raznih veseloigrah in celo kantate se niso ustrašili. Požrtvovalno so hodili na vaje, se od zelo daleč vozili s kolesi in se s tovornjakom peljali na gostovanje celo v Portorož, kar tisti čas ni bilo kar tako. Za tov. Habetom so zbor vodili še Tone Juvan, Jože Naraločnik, Karel Leskovec, Darinka Bole in naposled sedanji dirigent Roman Ravnic. Vsak od njih je zboru dal nekaj svojega in s tem obogatil njegovo glasbeno znanje. Težko bi prešteli, koliko pesmi je zbor že prepel: slovenskih ljudskih, umetnih in borbenih, pesmi jugoslovanskih narodov, skladb tujih avtorjev iz različnih obdobj, renesančnih umetnin. Za njim so številni **samostojni koncerti, snemanja na radiu, nastopi na revijah in proslavah v občini in zunaj nje, gostovanja**. Vsakega od teh nastopov so pevci pripravljali skrbno in z velikim navdušenjem. In veseli so bili tako navdušenega ploskanja v dvoranah kot tudi pomembnih nagrad in priznanj. Priznanja Zveze svobodnih kulturnih organizacij, bronaste Kersnikove plakete l. 1972 in srebrnega odličja za kulturne dosežke v občini, ki ga je zbor dobil ob svoji 35. obletnici. Ob tej priložnosti so bili nagrajeni z zborovimi priznanji tudi vsi njegovi dosedanja zborovodje, več dolgoletnih pevcev in zvesti poznavalec zborovih nastopov Milan Marinič. Mešani pevski zbor je član novega Kulturnega društva Domžale. Še vedno se sestaja na rednih tedenskih vajah ob torkih in na občasnih intenzivnejših vajah ter se zavzeto pripravlja na letošnjo **občinsko revijo pevskih zborov** in na svoj **letni koncert**, ki bo v maju. Ob vsakem času so na široko odprta vrata novim pevcem in pevkam in jim obljublja, da se bodo v njegovi sredi dobro počutili. Prijavijo se lahko vsak torek ob 19.30 v pritličju glasbene šole v Domžalah, kjer ima zbor vaje. Pevci in pevke si želijo, da bi dalje lahko s pesmijo odprli srca svojih poslušalcev ter jim prinašali kulturni užitek in razvedrilo.«³⁰

Povzetek: Kakor je bilo že omenjeno, je Metka Pichler pela v Mešanem pevskem zboru Domžale. Zbor se je tedaj sestajal na rednih tedenskih vajah ob torkih in občasnih intenzivnejših vajah pred nastopi. V prispevku izvemo, da je imel zbor številne samostojne koncerte, snemanja na radiu, nastope na revijah in proslavah v občini in zunaj nje ter gostovanja.

Maj 1989: Publicist Matjaž Brojan je ob smrti Metke Pichler za Občinski poročevalec 31. 5. 1989 objavil naslednji prispevek: »*Mlad umrje, kdor od bogov izbran je ...* Tako se je zapisal znani antični rek tudi Francetu Prešernu ob izgubi prijatelja. Mi pa smo pred dnevi izgubili sodelavko, prijateljico mladih, glasbenico, zborovodkinjo **Metko Pichler**. Žal se je tudi na njeni življenjski usodi vnovič dokazovala in dokazala trditev o izjemnosti *načina* življenja tistih, ki so se zavestno odločili, da bodo drugačni; zlasti in predvsem po dokončni opredelitvi služiti enemu samemu izbranemu cilju, za katerega so se odločili. Ta samoodpovedovalna moč prevzema in prevzame tiste, ki globoko iz sebe (včasih tudi podzavestno) čutijo posebno poslanstvo in hkrati vedo, da ustvarjajo umetnost, nekaj, kar je vrednejšega od ciljev in načinov

²⁹ Matjaž Brojan: Ob dveh petnajstletnih jubilejih razgovor z zborovodjo in dirigentom Tomažem Habetom, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 9, julij 1987, str. 9. in 10.

³⁰ MPZ Domžale: široko odprta vrata vsem pevcem, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 9, 19. 5. 1988.

vsakodnevnega stila življenja. Vsekakor zavestno in hote, gotovo pa tudi iz globin glasbenemu ustvarjanju prepuščene notranjosti se je tudi Metki Pichler izoblikovala moč, da bo živela po svoje, drugače ustvarjalno kot živimo ostali. Ta odločitev je bila dokončna in premočrtna, kot so bila proti cilju usmerjena premočrtna tudi njena pot, reakcije, odločitve. Ni ji bilo treba pripovedovati, da na glasbenem področju dela kvalitetno, pravzaprav vrhunsko. To je vedela sama, zagotovil o tem pa - skromna kot je bila - ni potrebovala. **Priznanj za svoje vrhunsko delo ni iskala**, četudi jih je vendarle prejela nekaj, ne pa tudi tista, ki bi si jih že zdavnaj popolnoma zaslužila. Na njeni strmi, k uspehom začrtani poti, je že doživela tudi **ponižanja**. Pot takih dogodkov ji ni bila težka, ker je imela na svetu rada dvoje stvari: otroke in glasbo ... Ali je čudno zato, da so ji, svečenici obeh tako lepih stvari na svetu, **uspevali z otroki vsi glasbeni poskusi, revije, snemanja, plošče, kasete, operni nastopi, vse, česar koli se je lotila**. Ljudje vendarle, k sreči je tako, še znamo spoštovati pripadnost, delo, ljubezen, ki se je ne da plačevati in uspehe, temelječe na teh osnovah ... Dokaz za njeno delo, pripadnost, ljubezen in priznanje za uspeh je tudi globoka, zelo globoka sled, ki jo je Metka pustila med nami. Neštevilna množica Domžalčanov na slovesu od nje pritrjuje, da so te vrednote vendarle še ocenjene, četudi se nam morda kdaj zdi, da temu ni tako ... Po svoje je tragično, po svoje pa veličastno: vendarle še imamo ljudi, ki **zaradi popolne predanosti hočejo in tudi zmorejo izgorevati za svoje cilje in ideale**. Četudi so stari komaj štirideset let. Metka Pichler je bila taka. Za njo žalujejo vsi, ki znajo dojeti globino in veličino njene samoodpovedi.«³¹

Povzetek: Matjaž Brojan je strnil misli o življenju Metke Pichler v prvi številki Občinskega poročevalca po njeni smrti. V prispevku piše o njeni predanosti svojim ciljem in idealom na eni strani in skromnosti na drugi. Čeprav je že prejela nekaj priznanj, teh za svoje vrhunsko delo ni potrebovala. Prav tako je doživela že ponižanja. Kaj je imel avtor prispevka s tem v mislih, ne vemo. Sklepamo pa lahko na težave, s katerimi se je Metka Pichler pri svojem delu srečevala. Metka Pichler je bila izjemna osebnost, ki je ostala pokončna in zapisana svojim ciljem, bila je drugačna in samosvoja.

Junij 1989: »Že v prejšnji številki Občinskega poročevalca smo vas seznanili z velikim uspehom, ki ga je na **Zveznem tekmovanju mladinskih, mešanih mladinskih in dekliških zborov v Celju** dosegel v C-kategoriji **Dekliški pevski zbor Kulturnega društva Domžale**. Osvojili so namreč **zlato plaketo** in zbrali med vsemi sodelujočimi zbori največ točk - 94,6 od 100 možnih. Uspeh je še toliko večji zaradi žalostne resnice, da je zbor samo **14 dni pred tekmovanjem ostal brez svoje zborovodkinje METKE PICHLER**. Sprva so jih že odjavili, kasneje pa se je težke naloge - dokončati začeto delo Metke, za katerega je že dalj časa živela - lotil zborovodja **Karel Leskovec**. Odločili smo se, da ob tem velikem uspehu pripravimo z njim pogovor: o zboru, o Metkinem delu, o nastopu v Celju, prihodnosti zbora. Metka Pichler je živela za nastop na tem tekmovanju. To smo vedeli vsi, ki smo spremljali njeno delo in ustvarjalnost. Toda tokrat začetega dela ni dokončala. Bilo je naporno, prenaporno za njene fizične sposobnosti. Prav ta nastop je bil njen veliki cilj, zelo jo je bilo strah in imela je velike skrbi. Večkrat mi je omenila to in česa podobnega pri njej še nikoli nisem opazil. Kot da bi nekako slutila, da tokrat ne bo zmogla, čeprav ji volje niti za sekundo ni zmanjkalo. Prav tako me je ravno tokrat, dan pred smrtjo še prosila, da bi ji pomagal. Sodeloval sem tudi pri sestavljanju programa. Ne vem, a tokrat je bilo res vse drugače.

Najbrž ni bila lahka odločitev, da samo 10 dni pred tekmovanjem prevzamete zbor, ki je ostal brez svoje zborovodkinje.

Seveda je bila to zares velika odgovornost. Toda oba s **Tomažem Habetom** sva to naredila za Meto. **Tomaž je namreč v Celje peljal njen mladinski zbor, jaz pa dekliškega**. Tudi mladinski zbor se je odlično odrezal, prejel je namreč bronasto plaketo.

Kako ste se vi pripravljali za nastop v Celju?

Seveda to ni bilo zame niti najmanj lahko delo. Zbor je bil sredi dela in moral sem dokončati začeto. Tudi pristopi posameznih zborovodij k zboru se razlikujejo. Nisem mogel predvidevati, kako se bomo razumeli, saj je bil zbor navajen Metkinega načina dela. Odnos dirigent-zbor pa je za vsak uspeh, še posebej pa za tekmovalni nastop, odločilen.

Najprej ste se seznanili s programom ...

Da, moral sem doživeti vsako skladbo posebej. Delal in razmišljal sem cele noči, moral sem najti njihovo bistvo, začutiti vsako skladbo. Drugače pač ne moreš pesmi prenesti naprej na zbor, kajti nedorečenost bi se zagotovo poznala na izvedbi. Analizirati je treba vsak ton, harmonijo. Skladbo je treba

³¹ Matjaž Brojan: V spomin: Metka Pichler, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 9, 31. 5. 1989.

intonančno in tehnično analizirati.

Kaj pa zbor, kako je ta doživljal vse to?

Gotovo je bila Metkina smrt še dodatna vzpodbuda za garaško delo. To se je opazilo na vajah, nastopu in tudi kasneje. Dekleta so delala še bolj zavzeto. Metka je pomenila pevkam vse, bila je njihova mati, prijateljica. Pevke je spremljala na njihovi poti od 1. razreda osnovne šole dalje.

Pri tem bi lahko govorili kar o Metkini pevski šoli?

Prav gotovo je ta uspeh v Celju rezultat dolgotrajnega, sistematičnega dela, ko pevca spremljaš od najzgodnejših začetkov dalje. Pri tem ga tudi na nek način vzgajaš. Prav to je bil način Metkinega dela. In kvaliteta tega zbora je prav v muzikalni prepričljivosti zbora in posameznih pevk, v njihovem muziciranju. Prav to je tisto, kar je osvojilo žirijo in publiko v Celju. Ta zbor ni tekmovalno nabit, a je vendarle osvojil vse. Pri tem je **šlo za GLASBO**. Tu pa si lahko prepričljiv ali pa ne. To se čuti. In to se da doseči samo s trdim, dolgotrajnim delom. Težko je verjeti, da bo zbor še kdaj dosegel takšen nivo, tudi obdržati ga bo težko.

Kako so potekale priprave zbora?

Veliko, ogromno smo vadili. Še posebno tehnično, šele na nastopu sem jim zares dovolil, da so zapele. Po vajah so bile utrujene, prav izmučene. A kontakt je bil kljub naporom pristen. Pevke so bile že od prej navajene slediti, sodelovati z dirigentom. To je **zbor, ki muzicira**, kjer je vsako dekle individuum, ne pa neka siva gmota.

In kako je bilo v Celju?

Vzdušje je bilo neverjetno. Med pesmimi smo doživljali takšne aplavze, da je bilo že kar moteče. Vsako desetinko ocene smo si morali pošteno prislužiti. Ko smo izvedeli za rezultate, je bilo vzdušje nepopisno: mešali sta se žalost in sreča obenem. Ostali zbori so bili veseli, vriskali so. Naša dekleta pa so jokala od žalosti in sreče obenem. Vsi smo si želeli, **da bi to doživela tudi Metka**. Ko smo se vrnili v Domžale, okoli polnoči, smo nesli prisluženi šopek Metki, pa tudi **zapeli smo ji na grobu**: O pomladi in Vence. Dekleta so vedela, da je Metka živela za zборе, petje, da so bile deležne vse njene ljubezni in da takšnega človeka in zborovodje najbrž ne bodo kmalu srečale.

Kaj pa prihodnost zbora?

Pričakovanja bodo velika, treba bo imeti stalen program, obdržati kvaliteto, raven. Pripadnost zboru je velika; vsa dekleta pridno študirajo, a vendarle nisem nikoli opazil, da bi katera bila odsotna z vaje brez tehtnega vzroka. Seveda pa so to dekleta, ki zahtevajo od svojega dirigenta veliko, zelo so izenačena, veliko znajo. Zato se še ne ve točno, kako naprej. Takšen zbor zahteva velik potencial, zaledje, stalno nove pevke. Te pa bi morale biti vzgajane; z njimi bi moral kdo delati že v osnovni šoli. In prav gotovo je res, da bomo po Metkini smrti težko našli takšnega človeka. Tega se vsi zavedamo.

Dekliški zbor kulturnega društva Domžale je dosegel izjemen uspeh na mednarodnem pevskem festivalu v Celju. Tudi ta zbor uvrščamo med najkakovostnejše glasbene skupine v občini, predstavil pa se je tudi na sprejemu, ki je bil v sredo, 14. junija 1989 v osnovni šoli Šlandrove brigade v Domžalah.«³²

Povzetek: Iz prispevka izvemo, da je Metka Pichler umrla 14 dni pred zelo pomembnim nastopom njenih pevskih zborov, pred Zveznim tekmovanjem mladinskih, mešanih mladinskih in dekliških zborov v Celju. Najprej so nastope njenih zborov odpovedali, deset dni pred tekmovanjem pa je njen dekliški zbor prevzel Karel Leskovec, njen mladinski zbor pa Tomaž Habe. Dekliški zbor je na državni reviji pevskih zborov v Celju dobil najvišje priznanje, zlato plaketo, mladinski zbor pa bronasto plaketo. Pevce so prevevali istočasno občutki sreče in žalosti, zato so šli ob polnoči, ko so se vrnili s tekmovanja v Domžale, na grob Metke Pichler in tam zapeli več pesmi.

April 1990: »Ob uspehu na tekmovanju v mariborski unionski dvorani, ko so mlade pevke osvojile **srebrno priznanje**, Zveza kulturnih organizacij Slovenije in Slovenske pevska zveza vsako drugo leto prireja tekmovanje odraslih pevskih zborov Slovenije in sta mu dali naslov Naša pesem. Letošnje tekmovanje je bilo že enajsto takšno delovno srečanje pevcev. Tekmovanje v Mariboru, **27. aprila**, je obsegalo dva dela, obvezni in prosti program. Ob tej priložnosti je v pogovoru s Stanetom Stražarjem spregovoril pevovodja **Karel Leskovec**:

³² Cveta Zalokar Oražem: Zlata plaketa v Celju: to je Metkino življenjsko dejanje, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 11, 29. 6. 1989.

Povej nam nekaj o tem nastopu, s katerim ste pevke in ti spet potrdili visoko kakovost vašega glasbenega prizadevanja.

V obveznem delu tekmovanja, ki je bilo, kot smo že povedali, v mariborski unionski dvorani, so zbori lahko izbirali dela skladateljev Jakoba Galusa, Marija Kogoja in Huga Wolfa. Naš zbor se je za obvezni del tekmovanja pripravil z dvema Galusovima pesmima: Gloda laus et honor — Slava, hvala in čas in Clare vir - Cenjenega moža ter skladatelja Marija Kogoja, na besedila Dragotina Ketteja Metuljček. Tri pesmi so zapeli tudi v popoldanskem programu, ki so si ga sami izbrali. Zapeli so pesmi Alojza Srebotnjaka Kraška vas in skladatelja Lojzeta Lebiča Urok, na zapise iz Štrekljeve zbirke ljudskih pesmi. Zapeli so še Fse kaj lazi po motivih prleške ljudske pesmi.

Zaradi dirigentove skromnosti, ki mu je tako svojska in pri tem delu z mladimi še kako pomembna, naj dodam, da je Karel za izvedbo pesmi Urok v Mariboru prejel nagrado za najboljše zapeto skladbo, ki so bile napisane po letu 1950. Kako si zadovoljen z uspehom, ki si ga z zborom dosegel v Mariboru, kjer je bilo, kot smo slišali, strogo strokovno ocenjevanje?

Z nastopom sem seveda zadovoljen, prav tako tudi dekleta, saj smo prejeli **srebrno plaketo** mesta Maribor. Z doseženimi 86 točkami pa smo bili **med ženskimi in dekliškimi zbori najboljši**. Posebej nam je bilo všeč, da je letošnje tekmovanje ocenjevala mednarodna strokovna žirija po zelo strogih kriterijih in s tem kakovostni slovenski zborovski pesmi pokazala pot v Evropo.

Kaj meniš o delu z mladimi? Človek ima včasih vtis, da mladi nimajo ne časa ne volje za skupno delo v društvih. Kakšne so tvoje izkušnje?

Mlade je treba za vsako delo znati pridobiti, prav tako tudi za petje v zboru. Pevca mora v zboru najprej videti svoj prostor in praznino, če manjka. Vseh **34 pevk**, kolikor jih je v zboru, čutiti, da je v zboru potrebna in da brez nje ni več enovita celota. Lahko rečem, da dekleta z zborom čutijo in da se vsaka zase zaveda svoje vloge za kakovosten napredek. Združujeta jih želja po petju in bogata duhovnost, ki jih v njihovem kulturnem poslanstvu samo potrjuje. Kljub stalnemu tarnanju o pomanjkanju časa, ki je že bolezen generacije, lahko pohvalim pevke, da so pridne študentke in dijakinje; po dvakrat na teden prihajajo na vaje. Čeprav imajo veliko drugih obveznosti, so na vajah dokaj redne. Največ jih je iz Domžal, nekaj tudi iz drugih krajev, najbolj oddaljena je celo s Krajnega Brda nad Krašnjo.

Kakšne načrte imate z zborom za naprej? Ali nameravate v kratkem še kje nastopiti?

V Mariboru smo dobili več povabil za sodelovanje v Sloveniji in tudi izven njenih meja. Najprej nas čaka **nastop v veliki dvorani Slovenske filharmonije**, nato **v Piranu** in v okviru koncertov v baročni cerkvi z Jelovškovimi freskami **v Grobljah**. Jeseni pa bomo skupaj s se štirimi drugimi pevskimi zbori iz Evrope nastopili **v Monfalconeju - Tržiču v Italiji**.

Ob zaključku tega pogovora se najprej zahvaljujem vsem pevkam, ki s toliko ljubeznijo do lepe pesmi z veseljem prihajajo na vaje in umetnosti dajo na razpolago vse svoje sposobnosti. Tu ne smemo pozabiti **sposobno in lepi slovenski pesmi predano sedaj že pokojno Meto Pichler**, ki je z vztrajnim in občutenim pedagoškim delom vzgojila rod odločnih pevk. Skupaj z dekleti se zahvaljujem vsem, ki so nam kakorkoli pomagali do uspehov, še posebej Pavletu Pevcu, predsedniku Kulturnega društva Domžale.«³³

Povzetek: Dekliški pevski zbor, ki ga je po smrti Metke Pichler prevzel zborovodja Karel Leskovec, je naslednje leto nadaljeval z nastopanjem. Sestavljalo ga je 34 pevk. Aprila 1990 je bil najboljši med ženskimi in dekliškimi pevskimi zbori na tekmovanju v Mariboru, med vsemi pa je prejel srebrno plaketo.

³³ Stane Stražar: Pogovor s Karlom Leskovcem, pevovodjo Dekliškega pevskega zbora Domžale, srebrni glas iz mladih grl, Občinski poročevalec, letnik 29, številka 8, 18. 5. 1990.

5.2 NASTOPI ŠOLSKIH PEVSKIH ZBOROV

Spodnja preglednica vsebuje podatke o prireditvah, na katerih so nastopali zbori Metke Pichler, o katerih je pisal Občinski poročevalec.

Preglednica 2: Seznam nastopov pevskih zborov Metke Pichler, o katerih je pisal Občinski poročevalec

Datum/kraj nastopa	Zbor, prireditev in kraj nastopa	Občinski poročevalec, datum
april/maj 1974	mladinski pevski zbori vseh osnovnih šol domžalske občine na reviji, ki je bila v počastitev OF in 1. maja pod naslovom » Mladina poje « (na Viru)	20. 5. 1974
april 1975	komorni zborček je nastopil v kulturnem programu na Bazi 20 (v organizaciji Počitniške zveze Slovenije), v katerem so sodelovali mladi iz vse Slovenije (Kočevski Rog)	20. 5. 1975
8. marec in 30. april 1975	Osnovna šola Dob in OŠ Josip Broz Tito sta pripravili proslavo v počastitev dneva žensk 8. marca , 30. aprila pa proslavo ob obletnici ustanovitve OF, 1. maja in 30-letnice osvoboditve (na Viru)	5. 6. 1975
3. december 1975	mladinski pevski zbor je nastopil v kulturnem programu ob ustanovitvi šolskega kulturnega društva na Osnovni šoli Josip Broz Tito (na OŠ)	14. 1. 1976
8. februar 8. marec 27. april, 1. maj 25. junij 24. oktober 7. november 29. november 22. december ni podatka	INTERNE PROSLAVE V OSNOVNI ŠOLI: Prešernov dan dan žena dan OF in 1. maj - praznik dela zaključek šole dan OZN (Organizacije združenih narodov) ... dan republike dan JLA (Jugoslovanske ljudske armade) angleški večer »Vabilo na čaj«	14. 1. 1976
8. marec 9. maj 1. november ni podatka ni podatka 29. november ni podatka	PRIREDITVE ZA STARŠE IN OBČANE KS JARŠE IN KS VIR dan žena dan zmage dan spomina na mrtve koncert revija pevskih zborov sprejem cicibanov v Pionirsko organizacijo angleški večer	14. 1. 1976
27. maja 1978	združeni pevski zbori vseh domžalskih osnovnih šol so nastopili na srečanju borcev in mladine na Šipku (Šipek)	20. 6. 1978
1. oktober 1978	mladinski komorni zbor je nastopil ob odprtju razstave društva DOLIK z Jesenic v organizaciji Likovnega društva Petra Lobode (hala Komunalnega centra Domžale)	23. 1. 1979
14. dec. 1979	mladinski pevski zbor je nastopil na prireditvi ob 80-letnici skladatelja Matije Tomca (Domžale)	25. 1. 1980
25. maja 1980	vsi štirje pevski zbori pod vodstvom Metke Pichler so nastopili na proslavi dneva mladosti , gostovanje pevskega zbora iz Goriških Brd (OŠ)	25. 6. 1980
19. junij 1980	mladinski pevski zbor je gostoval v Brdih.	25. 6. 1980
sept. 1980	otroški pevski zbor je nastopil na prireditvi ob krajevnem prazniku Krajevne skupnosti Jarše Rodica (Zgornje Jarše)	12. 9. 1980
6. dec. 1980	otroški pevski zbor je nastopil na prireditvi ob 30-letnici Glasbene šole Domžale (hala Komunalnega centra Domžale)	24. 1. 1981
19. april 1981	mlajši mladinski zbor nastopi na republiški proslavi ob dnevu OF (Dom Ivana Cankarja, Ljubljana)	Š. g. 80/81

24. april 1981	mladinski pevski zbor in komorna pevka skupina sta nastopila na slovesnosti ob 40-letnici vstaje slovenskega naroda, 40-letnici OF in prazniku 1. maja (hala Komunalnega centra Domžale)	11. 4. 1981
junij 1981	vsi zbori so imeli koncert ob koncu šolskega leta (OŠ)	19. 6. 1981
junij 1981	otroški in mladinski pevski zbor sta nastopila v okviru grobeljskih koncertov (Grobļje)	10. 9. 1981
10. junij 1983	koncert zborov ŠKD z gosti (Kinodvorana Domžale) otroški zbor, mladinski zbor	vabilo
25. nov. 1983	mladinski pevski zbor je nastopil na občinski proslavi ob državnem prazniku - dnevu republike (hala Komunalnega centra Domžale)	14. 12. 1983
13. junij 1984	koncert otroški zbor, fantovski zbor, mladinski zbor, dekliški zbor	vabilo
17. nov. 1984	dekliški pevski zbor je nastopil na proslavi ob 65-letnici čebelarstva na Domžalskem (Delavski dom na Viru)	26. 11. 1984
25. maja 1985	mladinska pevka zbora sta nastopila v kulturnem programu na občinski proslavi ob občinskem prazniku (hala Komunalnega centra Domžale)	20. 5. 1985
28. nov. 1985	dekliški pevski zbor je nastopil na odprtju razstave Toneta Ravnikarja (v Kulturnem domu na Studencu)	20. 12. 1985
28. maja 1986	šolski koncert, OŠ Josip Broz Tito , nastop petih šolskih zborov pod vodstvom Metke Pichler, celo fantovski zbor šteje 60 fantov (OŠ)	4. 6. 1986
nov. 1986	dekliški pevski zbor je nastopil na občnem zboru Zveze društev za boj proti sladkorni bolezni (Domžale)	24. 11. 1986
6. junij 1987	dekliški pevski zbor nastopi na prireditvi ob obisku gostov – nekdanjih gostiteljev slovenskih izgnancev v Srbiji (Domžale)	17. 6. 1987
8. marec 1987	člani Šolskega kulturnega društva so pod vodstvom Metke Pichler nastopili na srečanju najaktivnejših žensk samoupravljavk, delegatk in družbenopolitičnih aktivistk (Domžale)	23. 3. 1987
28. marec 1987	dekliški zbor je nastopil na srečanju pevskih zborov v Domžalah (OŠ Šlandrove brigade v Domžalah)	23. 3. 1987
22. maj 1987	koncert zborov ŠKD otroški zbor, fantovski zbor, mlajši mladinski zbor, mladinski zbor, dekliški zbor	vabilo
22. okt. 1987	dekliški zbor je nastopil na odprtju razstave metuljev Borisa Chvatala (Knjižnica Domžale)	11. 11. 1987
13. do 15. nov. 1987	Primož Leskovec , eden izmed pevcev zbora, se udeleži TV festivala otroške pesmi v Skopju. Pesem je pred tem že zapel na tekmovanju Blejski srček na Bledu in Morski konjiček v Portorožu.	19. 5. 1988
21. in 22. nov. 1987	najmlajši pevski zbor Metke Pichler je nastopil na glasbeni prireditvi KUD Franc Bukovec (Vir) – že tretje leto zapored	23. 12. 1987
4. dec. 1987	dekliški pevski zbor je povabil v goste mešani pevski zbor KPD Svoboda Primskovo iz Kranja (velika dvorana Glasbene šole Domžale)	19. 5. 1988
22. jan. 1988	dekliški pevski zbor je nastopil na odprtju razstave v novem Likovnem razstavišču Domžale, ob odprtju razstave akademske slikarke Urše Žajdela (Domžale)	3. 2. 1988
8. feb. 1988	vsi pevski zbori so nastopili ob odprtju novih in obnovljenih prostorov OŠ Josip Broz Tito, prireditev Šola ni šola, kadar je sama (OŠ)	9. 3. 1988
8. april 1988	dekliški nonet je nastopil na jubilejnem pevskem koncertu zborov v Občini Domžale (OŠ Šlandrove brigade Domžale)	1. 4. 1988
4. dec. 1987	otroški zbor (25 pevcev) nastopi v operi Boris Godunov (Opera Ljubljana)	19. 5. 1988
junij 1988	dekliški pevski zbor nastopi na prireditvi ob 40. obletnici VVO (Domžale)	17. 6. 1988
nov. 1988	dekliški pevski zbor nastopi na odprtju stalne razstave Troje slovenskih peres (Krašnja)	23. 12. 1988
3. in 4. dec. 1988	dekliški in mladinski zbor sta nastopila na glasbeni prireditvi z naslovom Nocoj bo pa en lep večer, ki ga je organiziralo Kulturno društvo Franc Bukovec z Vira	17. 12. 1988

20. jan. 1989	dekliški pevski zbor je nastopil na solidarnostnem koncertu za bolne otroke zaradi raka, ki ga pripravlja Stobljanski oktet (stara kinodvorana Domžale)	17. 1. 1989
januar 1989	dekliški pevski zbor je nastopil na odprtju razstave slikarke Majde Lužar z naslovom Sledi sonca (Domžale)	17. 1. 1989
9. junij 1989	koncert zborov ŠKD otroški zbor, mlajši mladinski zbor, mladinski zbor, dekliški zbor (v OŠ Josip Broz Tito Domžale)	vabilo
2. junij 1999	koncert ob obletnici smrti zborovodkinje Metke Pichler dekliški zbor, komorna skupina	vabilo
4. junij 1999	koncert pevskih zborov (posvečeno spominu na učiteljico Metko Pichler) otroški zbor 1.-2. razred, mladinski zbor, Orffova skupina, otroški zbor 3.-4. razred, mešani odrasli zbor	vabilo

Povzetek: Metka Pichler je imela na šoli najprej štiri zборе (1980), kasneje pa pet (1986). Najprej so njeni zbori nastopali združeni s pevskimi zbori drugih domžalskih osnovnih šol. Od leta 1978 dalje pa takih nastopov ne zasledimo več. Do leta 1981 so najpogostejše nastopali mladinski, otroški in komorni pevski zbor, kasneje pa dekliški pevski zbor. Seznam nastopov, o katerih je pisal Občinski poročevalec, daje le približno sliko o nastopih njenih zborov. Gotovo so zbori imeli še veliko drugih nastopov, o katerih ni zapisov v Občinskem poročevalcu. Samo v svoji šoli so imeli zbori vsako leto devet nastopov za učence in sedem nastopov za starše in krajanje. Nastopali so še na proslavah v svojih krajevnih skupnostih (KS Jarše–Rodica in KS Vir), na občinskih proslavah, ob jubilejih različnih organizacij in ob odprtju likovnih in drugih razstav. Med najpomembnejše nastope pa lahko uvrstimo nastop mlajšega mladinskega zbora v Domu Ivana Cankarja na republiški proslavi ob dnevu OF aprila 1981, ki ga je prenašala tudi televizija, ter nastop otroškega zbora v operi Boris Godunov, 4. decembra 1987.

5.3 REVIJE PEVSKIH ZBOROV

Iz številnih časopisnih prispevkov v Občinskem poročevalcu o nastopih Metkinih zborov sem lahko izdelal naslednjo nepopolno preglednico.

Preglednica 3: Seznam nastopov na revijah pevskih zborov (vir: Občinski poročevalec, šolski fotografski arhiv in ohranjena priznanja)

Datum	Vrsta revije pevskih zborov in kraj nastopa	Vrsta zbora	Uspeh	Občinski poročevalec, datum
maj 1974	IV. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	ni podatka	11. 7. 1983
junij 1975	Občinska revija pevskih zborov, Domžale, OŠ Josip Broz Tito	mladinski	izredna pohvala	5. 6. 1975
27., 28. in 29. maj 1976	V. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	priznanje	priznanje
marec 1977	Revija otroških pevskih zborov na OŠ Šlandrove brigade	otroški	pohvala	25. 3. 1977
25., 26. in 27. maj 1978	VI. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski in otroški	priznanje	priznanje
april 1979	Festival Kurirček, partizanska ljudska pesem, Maribor (prvič)	mladinski iz vse Slovenije	pohvala	26. 4. 1979
maj 1980	VII. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	napredovanje	1980/1981 glasilo

20. dec. 1980	Festival Kurirček, partizanska ljudska pesem, Maribor (drugič)	mladinski	napredovanje	1980/1981 glasilo
junij 1981	Mladinski pevski festival v Celju (Jugoslovanska revija MPZ)	mladinski (edini brez kritike)	ni podatka	1980/1981 glasilo
marec 1982	Revija otroških pevskih zborov, KD Mengeš	otroški	ni podatka	31. 3. 1982
? 1982	Festival Kurirček, partizanska ljudska pesem, Maribor (tretjič)	mladinski	ni podatka	11. 7. 1983
maj 1983	VIII. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi (že petič)	mladinski	srebrna plaketa	11. 7. 1983
? 1983	Festival Kurirček, partizanska ljudska pesem, Maribor (četrtič)	mladinski	ni podatka	11. 7. 1983
4. junij 1983	Mladinski pevski festival v Celju (drugič)	mladinski	posebno priznanje	fotografije, 11. 7. 1983
maj 1984	IX. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	ni podatka	fotografije
26. maj 1985	Revija mladinskih pevskih zborov Domžale	mladinski	ni podatka	fotografije
junij 1985	Mladinski pevski festival v Celju (tretjič)	mladinski	ni podatka	fotografije
17. april 1986	Revija mladinskih pevskih zborov v Domžalah	mladinski	ni podatka	fotografije
maj 1986	X. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	dekliški (prvič), otroški (četrtič), mladinski (šestič)	napredovanje v Celje in Maribor	fotografije in 4. 6. 1986
december 1986	Gorenjsko srečanje pevskih zborov, Mengeš	ni podatka	ni podatka	23. 12. 1986
april 1987	Revija odraslih pevskih zborov Občine Domžale	dekliški	ni podatka	20. 4. 1987
maj 1987	Mladinski pevski festival v Celju (četrtič)	mladinski	ni podatka	fotografije
junij 1987	Občinska revija pevskih zborov, Domžale	dekliški	višek vseh nastopov	6. 6. 1987
1988	Občinska revija pevskih zborov, Domžale	ni podatka	ni podatka	fotografija
maj 1988	XI. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	ni podatka	fotografije
maj 1989	Mednarodni festival, Celje (petič)	dekliški (vodil Karel Leskovec)	zlata plaketa	13. 6. 1989
maj 1989	Mednarodni festival, Celje (petič)	mladinski (vodil Tomaž Habe)	bronasta plaketa	13. 6. 1989
27. april 1990	Festival Naša pesem - za odrasle zборе, Maribor (org. vsako drugo leto)	dekliški (vodil Karel Leskovec) - najboljši med ženskimi zbori	srebrna plaketa	18. 5. 1990
19. maj 1990	XII. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije, Zagorje ob Savi	mladinski	plaketa	fotografije, plaketa

Povzetek:

Republiška revija mladinskih pevskih zborov je bila vsako drugo leto v maju v **Zagorju ob Savi**. Metka Pichler se je teh revij s svojimi zbori začela udeleževati leta 1974, njeni zbori pa so se jih udeležili še po njeni smrti (od IV. do XII. revije). Podobno ugotavljam za **Mladinski pevski festival v Celju**, ki se je odvijal vsako drugo leto in je bil **mednarodni festival**, saj so se ga udeležili pevci s celotne tedanje države Jugoslavije. Metka Pichler je z zbori na njej sodelovala od junija 1981 dalje do svoje prezgodnje smrti. Tik pred smrtjo je zelo intenzivno pripravljala svoje zборе na peto udeležbo na tem mednarodnem festivalu, a je 14 dni pred tem

umrla. Nastop so najprej odpovedali, nato pa so sklenili, da zborovodjo nadomestita Karel Leskovec, ki je vodil dekliški zbor, in Tomaž Habe, ki je vodil mladinski zbor. Ugotavljam torej, da se je Metka Pichler s svojimi zbori z republiške revije pevskih zborov redno uvrščala naprej na državna srečanja pevskih zborov. Njeni zbori so se pod njenim vodstvom vedno udeležili tudi **občinskih revij pevskih zborov**, za katere v Občinskih poročevalcih ni bilo vseh podatkov, verjetno zato, ker so postali nekaj običajnega. Od aprila 1979 se je Metka Pichler z zbori udeleževala **Festivala Kurirček, festivala partizanske ljudske pesmi v Mariboru**. Po časopisnih člankih njeno udeležbo sledimo do leta 1986, čeprav je gotovo sodelovala tudi kasneje.

5.4 SNEMANJA KASET IN PLOŠČ

Iz Občinskih poročevalcev in podatkov na COBISS-u sem ugotovil naslednja snemanja kaset in plošč.

Preglednica 4: Seznam kaset in plošč, ki jih je posnela Metka Pichler s svojimi pevskimi zbori

Vsebina snemanja	Kraj in leto snemanja	Vir
Snemanje plošče, ki je izšla skupaj z knjigo Od pomladi do jeseni	Ljubljanski radijski studio, 1975	Glasilo št. 1, 1975/1976
Razigrana mladost , otroške vedre pesmi [Zvočni posnetek] : otroške vedre pesmi / Otroški zbor OŠ Josip Broz Tito - Domžale ; [zbor vodi Metka Pichler ; producent Dečo Žgur], Pesmi: Trobenta, Rak, Angina, Hipotenuza, Čarovnik, Bele snežinke, Vstanite otroci, vstanite; Kjer so vsi prijatelji, Pridi sonce, Ladja, Letalska nesreča, Kaj je to škoda, Jedilnik, Prav tisti deček	Ljubljana : Založba kaset in plošč RTV Ljubljana, [ca 1990] – ni jasno, ali gre za ponatis kasete iz leta 1983 ali za novo snemanje kasete s tem naslovom	Občinski poročevalec, 11. 7. 1983, zvočna kaset
Katka brez copatka , 34 besedil za predšolske otroke, skupaj OŠ Josip Broz Tito, Vencija Perka, Šlandrove Brigade in Radomelj, Posamezne otroške pevske zборе so skrbno, prizadevno in s poslušom pripravili glasbeni pedagogi Metka Pichler , Jože Naroločnik, Karel Leskovec in avtor sam. Zbore je spremljal komorni orkester Simfoničnega orkestra Domžale–Kamnik in mali ansambel.	Kulturna skupnost Domžale, 1976	Občinski poročevalec, 29. 1. 1977
Snemali za radijski in televizijski spored , pesmi: Bom šel na planince, Pastirc pa pase, Prav lepo je v vigrad, Polževa snubitev.	Radio Ljubljana, 1978	Glasilo 1978/1979
Televizijsko snemanje : dve pesmi pred OŠ Josip Broz-Tito in dve v Volčjem Potoku	OŠ Josip Broz Tito in v Volčjem Potoku, 1978	Glasilo 1978/1979
Glasbena šola Domžale 1950–1980 , otroški in mladinski zbor Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale, klavir Tomaž Habe, komorni ansambel Glasbene šole Domžale, aranžmaji Tomaž Habe, zborovodja Metka Pichler , pesmi: tri pesmi Tomaža Habeta: Fagot, Pesem o Barbari in pesem Tito.	Hala Komunalnega centra Domžale	Občinski poročevalec, 1. 1981 (6. 12. 1980), velika plošča
Glejte našo račko / [besedila in melodije Janez Bitenc; priredba Srđan Ribarović; poje otroški pevski zbor OŠ Josip Broz-Tito, Domžale; vodi Metka Pichler], pesmi: Glejte našo račko, Kuža pazi, Muca Mrmrjavka, Petelinček in putke, Gosak in goske, Miha in žaba, Polžek slinček, Pikapolonica, Veverica, Srnica.	Posneto v studiu Helidon, 1981	Knjižica s ploščo
Hi, konjiček [Zvočni posnetek] ; Glejte našo račko / [besedila in melodije Janez Bitenc; priredba Srđan Ribarović; poje otroški pevski zbor OŠ Josip Broz-Tito, Domžale; vodi Metka	Posneto v studiu Helidon, 1981	Knjižica s ploščo

Pichler], pesmi: Hi konjiček!, Zajček dolgoušček, Koza Meka, Na potepu, Pajek, Vrabček, Laboda, Mravlja in polž, Boter jež, Mesec in lisica zvitorepka.		
Blejski srček 2 , Otroška zabavna popevka, soliste spremlja Ansambel Mojmira Sepeta in Zbor Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale – Dirigent: Mojmir Sepe – Zborovodja: Metka Pichler – Odgovorni urednik: Jure Robežnik – Urednik izdaje: Tomaž Tozon – Tonski mojster: Januš Luznar – Oblikovanje: Jelka Reichman. Med solisti sta učenci: Bogdan Semprimožnik, Primož Leskovec, Petra Jeretina in Anita Stražar (13 pesmi)	RTV Založba	Zvočna kaset
Otroške pesmi klasičnih in romantičnih skladateljev , izbor pesmi in glasbeno uredništvo Janez Bitenc, poje Otroški pevski zbor OŠ J: B. Tito, Domžale, Zborovodja Karel Leskovec (12 pesmi)	Radio Slovenija, 1991	Zvočna kaset

Glede na podatke učiteljice Anice Črne Ivkovič, ki sem jih povzel v uvodu raziskovalne naloge, manjkata še dve kaseti in sicer Kam, barčica, kam in Naučimo se novo pesmico.

Povzetek: Podatki, navedeni v preglednici 4, niso popolni, saj navajam le tista snemanja, za katere imamo pisne in materialne dokaze (plošče in kasete). Glede na to ugotavljam, da je Metka Pichler s svojimi zbori posnela šest zvočnih kaset (Od pomladi do jeseni, Otroške pesmi klasičnih in romantičnih skladateljev, Blejski srček 2 in Blejski srček 3, Kam, barčica, kam in Naučimo se novo pesmico), tri male plošče, ki so izšle skupaj s knjižicami (Od pomladi do jeseni, Glejte našo račko in Hi, konjiček) ter še eno (Katka brez copatka) skupaj z okoliškimi zbori, za katero pa ni jasno, ali gre za kaseto ali ploščo. Sodelovali so pri snemanju velike vinilne plošče Glasbena šola Domžale 1950–1980. Poleg tega so sodelovali na snemanjih za radijski in televizijski program.

5.5 NAGRADE IN PRIZNANJA METKI PICHLER

V Občinskih poročevalcih smo lahko večkrat brali tudi o priznanjih, ki so jih podelili Metki Pichler. Podatke o priznanjih prikazuje preglednica 5.

Preglednica 5: Seznam priznanj Metki Pichler in njenim zborom, o katerih je pisal Občinski poročevalec

Vrsta nagrade/za koga	Obrazložitev	Ustanova	Občinski poročevalec, datum
Kersnikova nagrada za Metko Pichler	za uspešno vodenje mladinskega pevskega zbora	Občinski svet ZKPO Domžale	19. 7. 1974
Kersnikovo priznanje ŠKD Josip Broz Tito	najvišja priznanja za delo na kulturnem področju	Občinski svet ZKPO	16. 11. 1976
Kersnikova plaketa za Metko Pichler	najvišje priznanje za delo na kulturnem področju	Občinski svet ZKPO	25. 7. 1978 (podelitev 23. 6.)
Kersnikova plaketa za ŠKD OŠ Josip Broz Tito	za izredno velike uspehe v minuli sezoni	Skupščina občine Domžale	10. 9. 1981 (23. 5)
Srebrna in bronasta Gallusova plaketa za Metko Pichler, srebrna plaketa v Zagorju	- v okviru SRS na področju amaterskih dejavnosti, - kot zborovodja pa srebrno plaketo v Zagorju za sodelovanje na republiški reviji pevskega zborov	SRS - področje amaterskih dejavnosti	11. 7. 1983

Srebrno Kersnikovo plaketo z listino in srebrno značko za Metko Pichler	za izredno uspešno zborovsko delo z pevskimi zbori šolskih kulturnih društev, za dosežke z mladinskim pevskim zborom SKD osnovne šole Josip Broz Tito na republiškem festivalu v Zagorju in Mariboru ter zveznem tekmovanju v Celju. Po njeni zaslugi so izšle tudi gramofonske plošče in kasete s posnetki otroških pevskih zborov.	Skupščina Kulturne skupnosti občine Domžale	26. 12. 1983
Srebrne Kersnikove plakete za mlajši mladinski zbor	mlajši mladinski pevski zbor Osnovne šole Josip Broz Tito	Skupščina Kulturne skupnosti občine Domžale	19. 12. 1984
Zlata plaketa Janeza Trdine za Metko Pichler	eno izmed priznanj, za katero je požela viharo navdušenje, je prejela odlična glasbena pedagoginja s šole Josip Broz Tito Metka Pichler.	Občinska izobraževalna skupnost	16. 5. 1986 (17. 4. 1986)
Zlata Kersnikova plaketa za Metko Pichler	za izjemne dosežke na področju mladinskega in zborovskega petja. Vodi pet pevskih zborov, dosega najvišje uspehe na vseh tovrstnih festivalih, z zbori snema kasete, izjemno kvalitetno vzgaja mali pevski rod.	Kulturna skupnost Občine Domžale	22. 2. 1988

Povzetek: Metka Pichler in njeni zbori oziroma Šolsko kulturno društvo OŠ Josip Broz Tito so prejeli številna priznanja. Metka Pichler je bila za svoje izredno glasbeno delo z mladimi pevci nagrajena z naslednjimi priznanji:

- Kersnikova nagrada (1974),
- Kersnikova plaketa (1978),
- Srebrna in bronasta Gallusova plaketa (1983),
- Srebrna Kersnikova plaketa z listino in s srebrno značko (1983),
- Zlata plaketa Janeza Trdine (1986) in
- Zlata Kersnikova plaketa (1988).

Glede na podatke Anice Črne Ivkovič Občinski poročevalec ni pisal, da je leta 1988 prejela tudi zlato plaketo za sedemletno nepretrgano sodelovanje na republiški reviji pevskih zborov v Zagorju.

Kakor je razvidno iz zgornje preglednice, je bila izjemnost glasbene pedagoginje Metke Pichler v družbenem okolju opažena in ustrezno nagrajena, saj je vsakih nekaj let dobivala priznanja vedno višjega nivoja.

6 METKI V SLOVO

Naj na koncu povzamem še govor ravnateljice Andreje Pogačnik Jarc na njenem pogrebu.

»Sredi popoldneva, po opravljenem napornem delovniku, je 11. maja za vselej zaspala Metka Pichler, predmetna učiteljica glasbe, zborovodkinja, mentorica in svetovalka, učiteljica najbolj plemenitih lastnosti. Takšno smo jo poznali domala vsi Domžalčani in mnogi drugi Slovenci, povezani z glasbo. O njenih zaslugah pričajo številna občinska in republiška priznanja in odličja, ne nazadnje najvišji občinski priznanji za delo v vzgoji in izobraževanju ter delo v kulturi: zlati Trdinova in Kersnikova plaketa.

Kot učiteljica je pričela delo v šoli v Moravčah, nadaljevala na Brdu, skoraj dve desetletji, najplodnejša leta svojega življenja, pa se je razdajala učencem in sodelavcem v šoli Josip Broz Tito. Odlikoval jo je pretanjen pedagoški odnos, neizmerna ljubezen do otrok in glasbe. Rodovi učencev in sodelavcev iz zbornic jo imajo v spominu kot krhko tovarišico neizčrpnih pobud in neizmerne energije, skrbno in predano pedagoginjo, ki ne varuje zasebne lagodnosti pred obveznostmi poklicne vzgojiteljice.

Njena življenjska norma je gotovo povezana z izkušnjami njenih svojcev. Izhajajoč iz družine, ki je v težkih letih boja za pravico in svobodo žrtvovala številne svoje, je tudi Metka pri svojem delu hotela dati vse, kar je zmogla in še več.

Z glasbo in petjem se je srečala v zgodnjem otroštvu. Že petletna deklica je prepevala v Habetovem zborčku na Viru. V času osnovne šole je obiskovala pouk violine, tamburice in klavirja v domžalski glasbeni šoli. Šolanje je nadaljevala na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani in kot izredna slušateljica na Pedagoški akademiji, na Oddelku za glasbo, v Ljubljani. Ves ta čas je tudi prepevala: v osnovnošolskih zborih, v dekliškem zboru profesorja Boleta, pri Slovenskih madrigalistih, v učiteljskem pevskem zboru Emil Adamič ter v domačem mešanem pevskem zboru. Štirinajst let je igrala violo v Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik.

V največje zadovoljstvo, kot je velikokrat rekla, pa ji je bilo delo z otroškimi zbori. Povsod, kjer je učila, je znala poiskati in vzgojiti dobre pevce. Zadnjih sedemnajst let je izgorevala za svoje zборе na osnovni šoli Josip Broz Tito: za najmlajše, prvošolčke, ki jim je odpirala vrata v svet glasbe, za srednje in mladince, ki jih je izšolala in izoblikovala v več kot ljubitelje prepevanja in poslušanja. Znala je najti pot do fantovskih dušic, da so nemalokrat zamenjali žogo in tekanje za naporno vadbo pred nastopi. Znala je obdržati svoje najboljše pevke, da so kot srednješolke, študentke, pa že mamice in delavke prihajale k vajah in nastopom dekliškega pevskega zbora. Z otroškim, mladinskim in dekliškim zborom se je zadnjih sedem let udeleževala republiških in zveznih festivalov v Zagorju, Mariboru in Celju. S svojimi pevci je sodelovala na številnih proslavah in prireditvah v občini.

Dobro je poznala otroška srca, zato je vselej z veseljem sodelovala na festivalu otroške vedre pesmi, zadnje leto pa so ji veliko zadovoljstvo prinesli nastopi otrok v operah Boris Godunov in Carmen. Redno je snemala za radijski arhiv, obsežna je njena zbirka posnetkov na gramofonskih ploščah in kasetah. Zadnje, ki jo je pravkar pripravljala z Janezom Bitencem in najmlajšimi pevci, ne bo slišala.

Vedno je našla čas za pomoč, nasvet in pogovor z mlajšimi in starejšimi poklicnimi kolegi. Nikoli ni odklonila prošenj za nastope otrok v krajevnih skupnostih šolskega okoliša, za pomoč pri pripravi prireditev na tej ali oni šoli, v tem ali onem delovnem kolektivu. Ob vsem tem je ostala Metka tesno povezana z otroki.

Umrla je učiteljica. Številni smo se napajali pri njenem studentem znanja in dobrote. Zdaj imamo slabo vest, da smo od nje veliko več jemali, kot pa smo ji dajali. Vedli smo se pač kot učenci, ki iskreno verjamejo, da se s popravo dolga učitelju še nikamor ne mudi. Skoraj se nismo spraševali, od kod ji moč za tako obsežno, a hkrati izjemno kakovostno delo. Skromna, kot je bila, niti ni dopustila, da bi o njenih uspehih posebej govorili. Če kdo, potem ima prav ona zasluge, da je sloves domžalskih pevcev presegel občinske meje.

Iščem razloge, ki bi nas vse prepričali, da Metka ostaja z nami. Drugače ta trenutek še ne znam in nočem razmišljati o svoji krhki prijateljici. Ogromno je njenega, kar nas bo za vedno spominjalo, ne bo pa več njene ljubeznivosti, neizmerne pozornosti, brezmejne človeške dobrote. Ne bo več njenega prepevanja po končanem pouku, ob sobotnih dopoldnevih, njenega poguma in vztrajnosti, ki je tako absolutno odklanjala že misel na zdravljenje, kaj šele na smrt, da smo se znali dogovarjati le za nove in nove naloge.

Od nas je odšla učiteljica, ena najplemenitejših in najspodobnejših na Slovenskem. Ohranili jo bomo v svojih srcih. Andreja Jarc³⁴

V šolski žalni knjigi se je ohranila pesem njene učenke Cenke Vidrgar iz 5. a.

»Dan teče za dnem, / teden za tednom, / polne solza so moje oči, / ker tebe na svetu več ni. /
Nič ne pomaga tolažba ljudi, / le solza skrivaj mi po licu spolzi, / ker tebe več ni. /
Nič več ni nikogar izmed ljudi, / ki tebe bi nadomestil mi, / ker tebe več ni. /
Glej v pomladi vse je veselo, / vse je s krasoto obdano, / a solza po licu spolzi mi, / ker tebe več ni. /
Z menoj imajo vsi mokre oči, / tisti, ki tebe ljubili so vsi, / imeli te radi, pomagali ti, / a kaj, ko med nami nič več te ni.«

13. maja 1989 pa je ravnateljici in učiteljskemu zboru skladatelj Janez Bitenc napisal naslednje pismo:

»Ljubljana, 13. maj 1989, Spoštovana tovarišica ravnateljica, spoštovani učiteljski zbor, slovo, ki ste ga pripravili ljubljani Metki, je bilo navzlic žalosti, pretresljivo lepo. Kaj takšnega ne pomnim, četudi sem spremljal na poslednji poti veliko prijateljev in znancev. Izkazali ste ji ljubezen, kakršno ste ji tiho, brez velikih besed, izkazovali ves čas njenega neumornega dela na vaši šoli. To mi je zaupala tudi ob najinem zadnjem srečanju. Ob tej bridki uri slovesa, ki je do dna pretresel vse, ki smo imeli Metko radi, ostajam v žalosti z vami. Vaš Janez Bitenc«

Občinski poročevalec pa je v naslednji številki objavil zahvalo domačih za pogrebni obred.

Maj 1989: V istem Občinskem poročevalcu, 31. 5. 1989, je bila objavljena tudi zahvala njenih domačih. »Utrnile so se melodije, ugasnili so svetli zvoki, nastopila je črna noč ... Izgubili smo ljubljeno **METKO PICHLER**. Ob silovitosti in nedoumljivosti usode želimo izreči svojo zahvalo vsem dobrim sosedom, znancem, prijateljem, kolektivom in vodstvom vseh osnovnih šol, posebej tovarišici **Andreji Jarc**, zahvalo izrekamo vsem **pevcem** za zapete pesmi, **glasbenikom simfoničnega orkestra** in govornikom za ganljive besede slovesa. Hvala **Godbi na pihala Domžale**, zdravstvenim delavcem, darovalcem cvetja in vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrekli sožalje. Globoko zahvalo namenjamo tudi gospodu župniku za opravljen verski obred. Na vsak način nam je v veliko uteho, ker smo se vsi skupaj v tako velikem številu s tako prekrasnim cvetjem, govori in čudovitim petjem poslovili od nje. Za njo ostajamo v globoki žalosti. Vsi njeni.«³⁵

Povzetek: Iz teh podatkov med drugim ugotavljam, da je Metka Pichler umrla 11. maja 1989, pogreb pa je bil 13. maja 1989 na domžalskem pokopališču. Iz zahvale njenih domačih izvemo, da so na njenem pogrebu peli pevci (verjetno njenih pevskih zborov), da so igrali glasbeniki Simfoničnega orkestra Domžale–Kamnik, katerega članica je bila, da je igrala tudi Godba na pihala Domžale ter da je bilo veliko govorov, med katerimi je bil tudi govor ravnateljice Andreje Pogačnik Jarc.

³⁴ Andreja Pogačnik Jarc, Metki v slovo, 13. 5. 1989, šolski arhiv.

³⁵ Zahvala, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 9, 31. 5. 1989.

7 SKLEPNE UGOTOVITVE

Časopisni članki v Občinskem poročevalcu so nemi, a zgovorni pričevalci o številnih uspehih, ki jih je v svojem življenju dosegla glasbena pedagoginja Metka Pichler in njeni pevski zbori. Pri vsem tem pa moramo vedeti, da so podatki nepopolni in da se je v resnici dogajalo še veliko več, o čemer občinski časopis ni pisal. Na osnovi časopisnih člankov pa lahko kljub nepopolnosti, o delu in življenju Metke Pichler strnemo naslednje sklepne ugotovitve.

1. Število pevskih zborov

- V prvih letih dela na Osnovni šoli Josip Broz Tito je Metka Pichler vodila štiri pevske zборе: otroškega, pionirskega, mladinskega in komornega. Zbori, razen komornega, so bili zelo številčni (do 70 otrok). Zborovski pevci so imeli vaje dvakrat na teden, razen komornega zbora, v katerem je bilo zbranih 14 najboljših pevcev in so imeli vaje enkrat na teden. Pri vajah se je Metka Pichler soočala s prostorsko in časovno omejitvijo. Kasneje je na šoli vodila pet pevskih zborov, med njimi je bil fantovski pevski zbor, ki je bil prava redkost med zbori na tem območju.
- Novembra 1984 je Metka Pichler postala zborovodkinja Mešanega študentskega pevskega zbora Kamnik.
- Igrala je violo v Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik, ki ga je vodil Tomaž Habe. Orkester je imel stalne težave s prostorom in finančno podporo.
- Metka Pichler je bila prva, ki je zgradila most med osnovnošolskim in odraslim zborovskim petjem. Njen dekliški pevski zbor so obiskovale srednješolke, ki so bile njene nekdane učenke z OŠ Josipa Broza Tita.
- Metka Pichler je bila tudi sama članica pevskih zborov: učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič ter domžalskega dekliškega in mešanega pevskega zbora. Anica Črne Ivkovič omenja, da je bila tudi članica Slovenskih madrigalistov. S temi zbori se je redno udeleževala revij pevskih zborov, tudi v Stični. Zbori so imeli številne samostojne koncerte, snemanja na radiu, nastope na revijah in proslavah v občini in zunaj nje ter gostovanja.

2. Nastopi pevskih zborov Metke Pichler

- Iz opisov nastopov lahko ugotovimo, da so njeni zbori na občinskih prireditvah najprej nastopali združeni s pevskega zbori drugih domžalskih osnovnih šol. Od leta 1978 dalje pa so na občinskih prireditvah večinoma nastopali samostojno.
- Do leta 1981 so bili najpogostejše zabeleženi nastopi mladinskega in otroškega pevskega zbora, kasneje pa dekliškega pevskega zbora. Na številnih manjših prireditvah, o katerih Občinski poročevalec ni pisal, je pogosto nastopal komorni zbor, ki je bil zaradi maloštevilčnosti članov bolj prilagodljiv.
- Pevski zbori so imeli vsako leto vsaj devet nastopov za učence in sedem nastopov za starše in krajanje. Nastopali so še na proslavah v krajevnih skupnostih (KS Jarše–Rodica in KS Vir), na občinskih proslavah, ob jubilejih različnih organizacij, na odprtjih likovnih razstav in na podobnih kulturnih prireditvah.
- Med najpomembnejše nastope pa lahko uvrstimo nastop mlajšega mladinskega zbora v aprilu 1981 na republiški proslavi ob dnevu OF, ki je bil v Domu Ivana Cankarja, prenašala pa ga je tudi televizija. Drugi tak izjemen nastop pa je bilo sodelovanje njenega otroškega zbora v operi Boris Godunov, 4. decembra 1987.

Ravnateljica, za njo pa tudi Anica Črne Ivkovič, omenjata, da je njen zbor sodeloval v operi Carmen.

3. Revije pevskih zborov

- Njeni zbori so se redno udeleževali občinskih revij pevskih zborov. V Občinskih poročevalcih ni vseh podatkov o tem, kdaj so te revije bile. Kadar pa je bil zapis o njih, so bili Metkini zbori posebej izpostavljeni kot izjemno dobri.
- Republiška revija mladinskih pevskih zborov je bila vsako drugo leto v maju v Zagorju ob Savi. Metka Pichler se je teh revij udeleževala od leta 1974 naprej. Redno se je uvrščala na revije pevskih zborov višjega (državnega) nivoja.
- Tak je bil Mladinski pevski festival v Celju, ki se je prav tako odvijal vsako drugo leto. Bil je to mednarodni festival, ki so se ga udeležili pevci iz celotne tedanje države Jugoslavije. Metka Pichler je z zbori na njem sodelovala od junija 1981 dalje, pa vse do svoje prezgodnje smrti. Umrla je 14 dni pred takim pomembnim nastopom leta 1989. Zato so nastop njenih zborov najprej odpovedali, nato pa so sklenili, da zborovodjo nadomestita njena kolega, zborovodja Karel Leskovec, ki je vodil deklški zbor, in Tomaž Habe, ki je vodil mladinski zbor. Oba zbora sta se vrnila z nagradami (z zlato in bronasto plaketo).
- Od aprila 1979 dalje se je Metka Pichler s svojimi zbori udeleževala tudi Festivala Kurirček v Mariboru, festivala partizanske ljudske pesmi.

4. Zakaj so bili njeni pevski zbori tako uspešni?

- Eden od razlogov je v načinu dela Metke Pichler. Nikoli se ni zadovoljila s tem, da bi se otroci naučili nekaj pesmi in bi te potem dalj časa prepevali. Stalno je iskala literaturo za nove pesmi, ki jih je potem prilagodila svojim zborom.
- K napredku je pripomoglo tudi njeno sodelovanje z drugimi glasbeniki v regiji, predvsem s skladateljema Tomažem Habetom in Janezom Bitencem.
- Predvsem pa je k uspešnosti njenega dela prispevala njena popolna predanost glasbi.

5. Snemanja kaset in plošč

- Čeprav podatki morda niso popolni, lahko ugotovim, da je Metka Pichler s svojimi zbori posnela vsaj šest zvočnih kaset (Od pomladi do jeseni, Blejski srček 2 in Blejski srček 3, Kam, barčica, kam in Naučimo se novo pesmico, Otroške pesmi klasičnih in romantičnih skladateljev) in tri male plošče (Od pomladi do jeseni, Glejte našo račko in Hi, konjiček), ki so izšle skupaj s knjigami. Z zbori je sodelovala tudi pri snemanju velike plošče Glasbena šola Domžale 1950–1980. Ni povsem jasno, v kakšni obliki so izšle pesmi z naslovom Katka brez copatka.
- Njeni zbori so sodelovali na snemanjih za radijski in televizijski program.

6. Metkina prezgodnja smrt je zaznamovala njene pevce.

- Kdaj je Metka Pichler umrla, ni jasnega podatka. Odjava zavarovanja je bila s šole poslana 12. maja 1989, v spomin Metki Pichler je Matjaž Brojan pisal 31. 5. 1989, takrat je bila objavljena tudi zahvala domačih za pogrebni obred.
- Očitno pa je bila 13. maja 1989 že pokopana, saj je tedaj skladatelj Janez Bitenc, s katerim je sodelovala pri snemanjih plošč, njeni šoli poslal pošto.

- Metka Pichler je umrla 14 dni pred zelo pomembnim nastopom njenih pevskih zborov, pred zveznim tekmovanjem mladinskih, mešanih mladinskih in dekliških zborov v Celju. Ker sta na pomoč priskočila njena kolega zborovodja Karel Leskovec in Tomaž Habe, sta njena zbora vseeno nastopila v Celju.
- Dekliški zbor je tedaj na državni reviji pevskih zborov v Celju dobil najvišje priznanje, zlato plaketo, mladinski zbor pa bronasto plaketo. Pevce so prevevali istočasno občutki sreče in žalosti, zato so šli ob polnoči, ko so se vrnili s tekmovanja v Domžale, na grob Metke Pichler in tam zapeli več pesmi.

PREVERJANJE HIPOTEZ

Hipoteza 1: Njena življenjska pot je običajna za učitelje glasbene umetnosti v osnovnih šolah.

Ugotovitev 1: Ugotavljam, da je sprva mogoče res začela delati kot običajna učiteljica glasbe. Nekoliko preseneča to, da je začela poučevati že z devetnajstimi leti, še preden je končala pedagoško fakulteto. Čez čas pa se je pokazala njena izjemnost, ko so njeni zbori postajali vedno boljši in boljši. Povsod, kjer so nastopali, so opazili njihovo izjemnost. Začeli so se redno uvrščati na najvišja srečanja pevskih zborov v državi. Nekaj izjemnega za učiteljico glasbe je bilo tudi, da je Metka Pichler zmogla voditi kar štiri in celo pet pevskih zborov na svoji šoli, poleg tega pa še študentski pevski zbor v Kamniku ter biti sama aktivna v dveh ali treh pevskih zborih in v Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik.

Hipoteza 2: Njeni pevski zbori so nastopali na proslavah, tako šolskih kot tudi občinskih. Vsako leto je s svojimi pevskimi zbori sodelovala na regijskih, republiških in državnih revijah pevskih zborov, kjer so dosegali odlične rezultate.

Ugotovitev 2: Hipoteza se je potrdila. Na osnovi prispevkov v občinskem časopisu ugotavljam, da se je na šoli skozi šolsko leto zvrstilo 11 internih proslav, da so zbori sodelovali na osmih prireditvah za starše in krajanke ter na občinskih proslavah in na revijah pevskih zborov. Zaradi nepopolnosti podatkov ne moremo točno vedeti, koliko je vseh proslav skupaj, na katerih so zbori sodelovali. Vsekakor pa ugotavljam, da so bili izredno aktivni skozi celo šolsko leto in da so si nastopi neprestano sledili iz meseca v mesec.

Hipoteza 3: Za svoje izredno uspešno delo je prejela kar nekaj občinskih priznanj.

Ugotovitev 3: Hipoteza se je potrdila. Ugotavljam, da je dobila najvišja občinska priznanja (Kersnikovo nagrado leta 1974, Kersnikovo plaketo leta 1978, srebrno Kersnikovo plaketo leta 1983 in zlato Kersnikovo plaketo leta 1988). Poleg tega je leta 1983 dobila srebrno in bronasto Gallusovo plaketo ter leta 1986 zlato plaketo Janeza Trdine. Iz tega ugotavljam, da so v družbenem okolju opazili njeno izjemnost in jo ustrezno nagradili.

Hipoteza 4: S svojimi zbori je sodelovala tudi na snemanjih kaset in plošč RTV Slovenija.

Ugotovitev 4: Hipoteza se je potrdila. Glede na nepopolne podatke ugotavljam, da je s svojimi zbori posnela šest zvočnih kaset, tri male plošče, ki so izšle s knjigami in veliko ploščo ob 30-letnici Glasbene šole Domžale.

8 ZAKLJUČEK

Raziskovanje življenja in dela Metke Pichler je zahtevno, saj je nemogoče zajeti vse, kar je ta izjemna glasbenica počela. Skozi raziskovanje sem spoznal, da je bila Metka Pichler odlična zborovodkinja, da je z zbori dosegala neverjetne uspehe in da je za svoje delo prejela številne nagrade. Izjemna je bila tako po številu zborov (v šoli jih je vodila pet, enega pa izven šole), kot po tem, da je med drugimi vodila tudi fantovski zbor, ki je štel 64 učencev. Sama je bila poleg tega aktivna še v treh pevskih zborih in v Simfoničnem orkestru Domžale–Kamnik. Vse te obremenitve, kljub temu, da je delo opravljala z veseljem in z vso predanostjo, pa gotovo niso bile koristne za njeno krhko zdravstveno stanje.

Ker je bila Metka Pichler izjemna osebnost, bi bilo dobro raziskovanje njenega življenja in dela nadaljevati. Obstaja še mnogo ustnih virov, nekaj njenih kolegov – zborovodij in skladateljev, pa njenih številnih učencev – nekdanjih pevcev v njenih zborih, ki bi znali o njej veliko povedati. Tako bi bili podatki, ki so zbrani v tej raziskovalni nalogi, dopolnjeni, njena življenjska pot in delo pa bi bilo bolj popolno predstavljeno, morda nekoč tudi v samostojni knjigi.

9 LITERATURA IN VIRI

LITERATURA:

Zbornik: 40 let delovanja OŠ Rodica, Domžale: Osnovna šola Rodica, 2012.

PISNI VIRI (razvrstitev časopisnih člankov po časovnem zaporedju):

1972 - 1977

1. Mladinski pevski zbori vseh osnovnih šol domžalske občine na reviji, ki je bila v počastitev OF in 1. maja, pod naslovom »Mladina poje«, Občinski poročevalec, leto XIII, št. 5, Domžale, 20. maja 1974, str. 5.
2. Podelitev nagrad in priznanj Občinskega sveta ZKPO Domžale 1974, Občinski poročevalec, št. 7, 19. 7. 1974, str. 16.
3. Nagrade in plakete, Podelitev nagrad in priznanj Občinskega sveta ZKPO Domžale 1974, Občinski poročevalec, št. 7, 19. 7. 1974, str. 16.
4. S počitnikarji v Bazo 20, Občinski poročevalec, št. 9, 20. 5. 1975.
5. Alenka Pelan: Delo mladih z Vira zaživelo, Občinski poročevalec, št. 15, 5. 6. 1975, str. 11.
6. Dolfé Prešeren: V počastitev 30-letnice svobode, Občinski poročevalec, št. 15, 5. 6. 1975, str. 16.
7. Sedmošolka: Naši pevski zbori, Mladost – prijateljstvo, glasilo OŠ Josip Broz Tito, št. 1, maj 1975/1976.
8. Tone Ravnikar: Šolsko kulturno društvo na Osnovni šoli Josip Broz Tito, Občinski poročevalec, št. 1, 14. 1. 1976, str. 19.
9. Nagrade in plakete, Občinski poročevalec, 16. 11. 1976, str. 10.
10. Dolfé Prešeren: Predšolski otroci so dobili novo pesmarico, Občinski poročevalec, št. 2, 29. 1. 1977, str. 11.
11. Dolfé Prešeren: Revija otroških pevskih zborov v Domžalah, Občinski poročevalec, št. 5, 25. 3. 1977, str. 18.

1978 - 1981

12. Četrtošolec: Radijsko snemanje, Mladost – prijateljstvo, glasilo OŠ Josip Broz Tito Domžale, šolsko leto 1978/1979, števil. 1, str. 52.
13. Delo kulturnih društev v sezoni 1976/1977, Občinski poročevalec, leto XVI, št. 9, 20. 6. 1978, str. 13.
14. AR: Srečanje mladine na Šipku, Občinski poročevalec, leto XVI, št. 9, 20. 6. 1978, str. 3.
15. M. M. Zajc: Kersnikove plakete in nagrade za leto 1978, Občinski poročevalec, 25. 7. 1978, št. 11, str. 6.
16. Likovniki so se spet predstavili, Občinski poročevalec, št. 1, 23. 1. 1979, str. 21.
17. Pevci: Uspešen nastop v Mariboru, Občinski poročevalec, 26. 4. 1979, št. 5, stran 9.
18. Metka Pichler: Zahvala, Občinski poročevalec, 19. 5. 1979, št. 6, stran 26.
19. Janez Bitenc: Ob 80-letnici skladatelja Matije Tomca, Občinski poročevalec, 1980, letnik 19, 25. 1. 1980, št. 1.
20. Tone Ravnikar: Dober dan, domžalski občan: srebrni delovni jubilej Lojzeta Pichlerja, Občinski poročevalec 1980.
21. Sklep, Občinski poročevalec, Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Domžale, 6. junij 1980, leto XIX, št. 8, str. 6.

22. Pevci OŠ Josip Broz Tito: Mladinski koncert v OŠ Josip Broz Tito v Domžalah, Pozdravljeni pevci iz Goriških Brd, Občinski poročevalec, št. 9, 25. 6. 1980, str. 11.
23. Spominska slovesnost pri spomeniku talcev v Jaršah, Občinski poročevalec, 12. 9. 1980, str. 5.
24. Petošolec: Majski koncert na OŠ Josip Broz Tito v Domžalah, Mladost – prijateljstvo, glasilo OŠ Josip Broz Tito Domžale, šolsko leto 1979/1980, številka 1.
25. Šestošolec: Nastopili smo v Domu Ivana Cankarja, Mladost – prijateljstvo, glasilo OŠ Josip Broz Tito Domžale, šolsko leto 1980/1981, št. 1, letnik 8, str. 16.
26. Martin Hribar, 7. b: Festival Kurirček v Mariboru, Mladost – prijateljstvo, glasilo OŠ Josip Broz Tito Domžale, šolsko leto 1980/1981, št. 1, str. 28.
27. 30-letnica Glasbene šole Domžale, Bogati rezultati glasbenega osveščanja, Občinski poročevalec, letnik 20, številka 1, 24. 1. 1981, str. 9.
28. Kulturne vrstice 2, Občinski poročevalec, letnik 20, številka 8, 19. 6. 1981, str. 25.
29. Kulturne vrstice, Občinski poročevalec, letnik 20, 30. 7. 1981.
30. Podeljene letošnje Kersnikove nagrade, Občinski poročevalec, letnik 20, št. 11, 10. 9. 1981, str. 29.
31. Iz Osvobodilne fronte nam je zrasel nov dan, svoboden, delaven in ustvarjalen, vsem pravičen in enak, Skupna slavnostna seja, Občinski poročevalec, letnik 20, 22. 5. 1981, str. 3.

1982 - 1987

32. Revija otroških zborov v Mengšu, Občinski poročevalec, letnik 21, številka 5, 31. 3. 1982, str. 23.
33. Uspela proslava dneva republike, Občinski poročevalec, letnik 22, številka 16, 14. 12. 1983.
34. Metka Pichler, Zborovodja na Osnovni šoli Josip Broz Tito, Občinski poročevalec, letnik 22, številka 11, 11. 7. 1983, str. 5.
35. Kersnikove plakete 1983, Na posebni prireditvi 9.12.1983 v kinodvorani so jih podelili nagrajencem, Občinski poročevalec, letnik 22, številka 17, 26. 12. 1983.
36. Kersnikove plakete za leto 1984, Občinski poročevalec, leto 23, št. 17, s19. 12. 1984.
37. Literarna srečanja, Občinski poročevalec, leto 23, št. 8, 21. 5. 1984.
38. Mešani študentski pevski zbor Kamnik vabi, Občinski poročevalec, leto 23, št. 15, 9. 11. 1984.
39. Matjaž Brojan: 65 let čebelarstva na Domžalskem, Občinski poročevalec, leto 23, št. 16, 26. 11. 1984.
40. Razmišljanja ob slovenskem kulturnem prazniku, Občinski poročevalec, leto 24, št. 2, 6. 2. 1985.
41. Tone Ravnikar na Studencu, Občinski poročevalec, leto 24, številka 18, 20. 12. 1985.
42. Proslava ob občinskem prazniku, Občinski poročevalec, leto 24, številka 9, 20. 5. 1985.
43. Kulturno leto pod drobnogledom: Bogata bera s kulturnih polj, Občinski poročevalec, leto 25, številka 18, 23. 12. 1986.
44. Republiška revija mladinskih pevskih zborov Zagorje 1986, Občinski poročevalec, leto 25, številka 9, 4. 6. 1986.
45. Dan prosvetnih delavcev – uspela prireditev šolnikov, Občinski poročevalec, leto 25, številka 8, 16. 5. 1986.
46. Društvo za boj proti sladkorni bolezni, Občinski poročevalec, leto 25, številka 16, 24. 11. 1986.
47. Zanimiva razstava v domžalski knjižnici, tri tisoč Borisovih metuljev, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 17, 11. 11. 1987.
48. Pesem nas druži, Občinski poročevalec, leto 26, številka 7/8, 20. 4. 1987.
49. Iva Kranjc: Revija pevskih dosežkov naše Občine, prelepa pevska doživetja, triumf Metke Pichler na srečanju pevskih zborov v Domžalah, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 6, 6. 6. 1987.
50. Matjaž Brojan: Ob petnajstletnih jubilejih razgovor z zborovodjo in dirigentom Tomažem Habetom, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 9, julij 1987, str. 9. in 10.
51. Ob obisku udeležencev Vlaka bratstva in enotnosti v naši občini, Enotnost bratskih src, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 11, 17. 6. 1987.
52. Ženska, družina, družba, priznanje ob prazniku, vendar ..., Občinski poročevalec, letnik 26, številka 5, 23. 3. 1987.
53. Zveza kulturnih organizacij Občine Domžale in moški zbor DU Janez Cerar Domžale vabita na srečanje pevskih zborov v Domžalah, Občinski poročevalec, letnik 26, številka 5, 23. 3. 1987.
54. Nataša Velkavrh: Prijetna zabavna prireditev mladih: Nocoj bo pa ..., Občinski poročevalec, letnik 26, številka 19, 23. 12. 1987.

1988 – 1990

55. Mlada akademska slikarka Urška Žajdela se predstavi, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 2, 3. 2. 1988.
56. Kersnikove plakete podeljene, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 3, 22. 2. 1988.
57. Odprli smo obnovljene in dopolnjene prostore OŠ Josip Broz Tito, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 4–5, 9. 3. 1988.
58. Jubilejni pevski koncert, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 6, 1. 4. 1988.
59. Zanimiv skupni nastop: Kranjčanke v Domžalah, Skupaj zapeta Zdravljica za konec koncerta, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 9, 19. 5. 1988.
60. Učenec OŠ Josip Broz Tito Primož Leskovec na Zlatem slavčku v Skopju, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 9, 19. 5. 1988.
61. Primož: Učenci Osnovne šole Josip Broz Tito: Nastopili smo v operi, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 9, 19. 5. 1988.
62. MPZ Domžale: Široko odprta vrata vsem pevcem, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 9, 19. 5. 1988.
63. Zahvala otrok in delavcev iz VVO Domžale, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 10, 17. 6. 1988.
64. Prihajajoči člani Kulturnega društva Domžale - Preberite!, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 13, 3. 10. 1988.
65. Ivan Sivec: V Krašnji odprta stalna razstava Troje slovenskih peres, Občinski poročevalec, letnik 27, številka 18, 23. 12. 1988.
66. Pesem za otroke z rakom, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 1, 17. 1. 1989.

67. Jana Rems: Nocoj bo pa en lep večer, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 1, 17. 1. 1989.
68. Razstava akademske slikarke Majde Lužar v Domžalah, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 1, 17. 1. 1989.
69. Matjaž Brojan: V spomin, Metka Pichler, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 9, 31. 5. 1989.
70. Zahvala, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 9, 31. 5. 1989.
71. Izjemen uspeh dekliškega pevskega zbora Kulturnega društva Domžale na Mladinskem festivalu v Celju, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 10, 13. 6. 1989.
72. Cveta Zalokar Oražem: Zlata plaketa v Celju: To je Metkino življenjsko dejanje, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 11, 29. 6. 1989.
73. Stane Stražar: Pogovor s Karlom Leskovcem, pevovodjo dekliškega pevskega zbora Domžale, srebrni glas iz mladih grl, Občinski poročevalec, letnik 29, številka 8, 18. 5. 1990.
74. Ziljska ohcet v pesmi Domžalskega pevskega zbora, Občinski poročevalec, letnik 29, številka 8, 18. 5. 1990.
75. V Jamarskem domu na Gorjuši, Zgoščena kulturna prireditev ob koncu leta, Sprejem za dekliški pevski zbor, Občinski poročevalec, letnik 28, številka 17, 27. 12. 1990.

MATERIALNI VIRI

- Razigrana mladost, otroške vedre pesmi, zvočna kaset, Ljubljana, Založba kaset in plošč RTV Ljubljana, 1990.
- Glasbena šola Domžale 1950–1980, otroški in mladinski zbor Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale, klavir Tomaž Habe, komorni ansambel Glasbene šole Domžale, aranžmaji Tomaž Habe, zborovodja Metka Pichler, velika plošča, 1980.
- Hi, konjiček; besedila in melodije Janez Bitenc, poje otroški pevski zbor OŠ Josip Broz Tito Domžale, vodi Metka Pichler, knjižica z malo ploščo, posneto v studiu Helidom, 1981.
- Glejte našo račko, besedila in melodije Janez Bitenc, poje otroški pevski zbor OŠ Josip Broz Tito Domžale, vodi Metka Pichler, knjižica z malo ploščo, posneto v studiu Helidom, 1981.
- Blejski srček 2, otroška zabavna popevka, soliste spremlja Ansambel Mojmir Sepeta in Zbor Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale, dirigent Mojmir Sepe, zborovodja Metka Pichler. RTV Založba, zvočna kaset.
- Otroške pesmi klasičnih in romantičnih skladateljev, izbor pesmi in glasbeno uredništvo Janez Bitenc, poje Otroški pevski zbor OŠ Josip Broz Tito Domžale, zborovodja Karel Leskovec, Radio Slovenija, 1991.

10 SEZNAM PREGLEDNIC IN SLIK

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Seminarji stalnega strokovnega izpopolnjevanja Metke Pichler iz časa 1976 do 1988.

Preglednica 2: Seznam nastopov pevskega zbora Metke Pichler, o katerih je pisal Občinski poročevalec.

Preglednica 3: Seznam nastopov na revijah pevskega zbora.

Preglednica 4: Seznam kaset in plošč, ki jih je posnela Metka Pichler s svojimi pevskega zbori.

SLIKE V RAZISKOVALNI NALOGI

Slika 1: Prošnja za sprejem na delovno mesto učiteljice glasbene vzgoje na novozgrajeni Osnovni šoli Josipa Broza Tita Domžale.

Slika 2: Potrdilo Pedagoške akademije Ljubljana, RŠ 4878/78-i z dne 21. 6. 1978.

Slika 3: Učiteljski zbor OŠ Josip Broz Tito Domžale leta 1981, Metka Pichler je v prvi vrsti druga z leve.

Slika 4: Zadnji del zapisa učiteljskega zbora OŠ Josip Broz Tito Domžale z dne 20. 5. 1973, ki ga je pisala Metka Pichler.

SLIKE V SLIKOVNI PRILOGI

Slika 1: Mladinski pevski zbor z zborovodkinjo Metko Pichler pred Osnovno šolo Josip Broz Tito, ok. leta 1980.

Slika 2: Fantovski pevski zbor na reviji pevskega zbora Mladina poje, leta 1988.

Slika 3: Eden od mnogih nastopov na občinskih dogodkih, srečanje tehnikov v Domžalah, leta 1980.

Slika 4: Občinska revija mladinskih pevskega zbora v Domžalah, 17. 4. 1986.

Slika 5: Republiška revija mladinskih pevskega zbora v Zagorju ob Savi, maja 1984.

Slika 6: Festival partizanske pesmi Kurirček v Mariboru, leta 1982.

Slika 7: Državna revija pevskega zbora Mladinski pevski festival v Celju, leta 1987.

Slika 8: Vabilo na koncert zbora šolskega kulturnega društva, ki je bil 9. junija 1989, v spomin na Metko Pichler. Zborovodje so bili Karel Leskovec, Janez Bitenc in Tomaž Habe.

11 SLIKOVNA PRILOGA

Slika 1: Mladinski pevski zbor z zborovodkinjo Metko Pichler pred Osnovno šolo Josip Broz Tito, ok. leta 1980.

Slika 2: Fantovski pevski zbor na reviji pevskih zborov Mladina poje, leta 1988.

Slika 3: Eden od mnogih nastopov na občinskih dogodkih, srečanje tehnikov v Domžalah, leta 1980.

Slika 4: Občinska revija mladinskih pevskih zborov v Domžalah, 17. 4. 1986.

Slika 5: Republiška revija mladinskih pevskih zborov v Zagorju ob Savi, maja 1984.

Slika 6: Festival partizanske pesmi Kurirček v Mariboru, leta 1982.

Slika 7: Državna revija pevskih zborov Mladinski pevski festival v Celju, leta 1987.

***Če se bomo v somraku spominjanja
znova srečali, bomo skupaj
pokramljali in zapeli mi boste
globljo pesem.***

(Gibran)

PROGRAM

OTROŠKI PEVSKI ZBOR
 Janez Bitenc: Mlinček
 V gozdu
 Narobe svet

Zborovodja: Karel Leskovec
**"OTROŠKI KOLEDAR" - OTROŠKE PESMI
 JANEZA BITENCA**

Janez Bitenc: Vesela pomlad
 Metuljček Cekinček
 Sonce se smeje
 Kdo je videl

Zborovodja: Janez Bitenc
MLAJŠI MLADINSKI PEVSKI ZBOR
 Radovan Gobec: Kresniček
 Marij Kogoj: Deček in sinčica
 Narodna, priredba
 Tomaž Habe: Po jezeru
 Bojan Adamič: Vesela pionirska

Zborovodja: Karel Leskovec
MLADINSKI PEVSKI ZBOR
 Radovan Gobec: Dekletom
 Danilo Švara: Zima
 Zoltan Kodaly: Ave Maria
 Marij Kogoj: April
 Narodna, priredba
 Janez Bole: Sem se rajtov ženiti
 Samo Vremšak: Ženka mi v goste gre
 (Idrijska ljudska)

Zborovodja: Tomaž Habe
DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR
 Hrabroslav Volarič: Divja rožica
 Jakob Gallus: Pueri concinite
 Uroš Krek: Prekmurska
 Rado Simoniti: Kurirček
 Matija Tomc: Pomlad

Zborovodja: Karel Leskovec
 Citre: Tomaž Plahutnik
 Klavirska spremljava: Tomaž Habe
 Borut Lesjak

Slika 8: Vabilo na koncert zborov šolskega kulturnega društva, ki je bil 9. junija 1989, v spomin na Metko Pichler. Zborovodje so bili Karel Leskovec, Janez Bitenc in Tomaž Habe.